

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

Διενέργεια προμηθειών από τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού

Τα αποτελέσματα στη λειτουργία τους

Μελέτη περίπτωσης Δήμου Θεσσαλονίκης

Τελίδης Σ. Αναστάσιος

Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2017

Department of Political Studies and International Relations - University of Peloponnese

Department of Economics - Democritus University of Thrace

Department of Economics - Aristotle University of Thessaloniki

Department of Business Administration - University of Piraeus

**Interuniversity Interdepartmental
Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

**Conduct procurements of the first-grade LGO's
The results on their function
Case study: Municipality of Thessaloniki**

Telidis S. Anastasios

Thessaloniki, January 2017

Περίληψη

Την πενταετία 2011-2015 με την εφαρμογή του Προγράμματος Διοικητικής Μεταρρύθμισης «Καλλικράτης», Ν3852/2010, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού κλήθηκαν να υλοποιήσουν ένα σύνολο αλλαγών στην οργανωτική τους δομή και στις διοικητικές διαδικασίες που θα έπρεπε να ακολουθήσουν. Οι αλλαγές αυτές, σε συνδυασμό με την επιδείνωση της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας και της οικονομικής κατάστασης των πολιτών δημιούργησαν ένα αρκετά διαφοροποιημένο περιβάλλον, στο οποίο η εξυπηρέτηση του βασικού σκοπού των Ο.Τ.Α., που είναι η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες, να καθίσταται δυσμενέστερη.

Για την εκτέλεση των λειτουργιών τους απαραίτητη είναι η προμήθεια κατάλληλων υλικών μέσων καθώς και η ενίσχυση των δραστηριοτήτων τους μέσω παροχής υπηρεσιών από εξειδικευμένα πρόσωπα στο πλαίσιο του ισχύοντος νομικού καθεστώτος.

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε με σκοπό να παρουσιάσει τις βασικές έννοιες κατά την υλοποίηση μιας διαγωνιστικής διαδικασίας για την διενέργεια προμηθειών και της σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Περιγράφει και αξιολογεί τη διενέργεια προμηθειών μέσω της μελέτης των διαγωνιστικών διαδικασιών στο Δήμο Θεσσαλονίκης κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου του 2014 έως τις 7 Αυγούστου του 2016 και εξετάζει το νέο θεσμικό πλαίσιο διενέργειας δημοσίων προμηθειών με την ψήφιση του Ν.4412/2016 περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ). Τέλος, αξιολογεί αν οι δυσλειτουργίες που παρουσιάζονταν το προηγούμενο χρονικό διάστημα στη διενέργεια δημοσίων προμηθειών των ΟΤΑ θεραπεύονται με την εφαρμογή διατάξεων του Ν.4412/2016 ή είναι απαραίτητη η κατάθεση εναλλακτικών προτάσεων.

Abstract

In the period from 2011 to 2015 with the implementation of the administrative reform program Kallikrates, N3852/2010, the first-grade local government organizations were asked to accomplish a set of changes in their organizational structure and in the administrative procedures they follow. These changes together with aggravation of the fiscal situation of the country and the financial situation of the citizens created a quite diversified environment in which the main purpose of the local government organizations, which is the delivery of qualitative services to the citizens, could not be fulfilled.

In order to perform their functions, the local government organizations should be provided with the appropriate materials. Moreover, their activities should be reinforced through the delivery of services from specialists in the context of the present legal system.

The present research paper presents the main concepts involved in the realization of a competition of the conduct procurements and the conclusion of public contracts. Additionally, the conduct procurements is described and evaluated through the study of the procedures of the competitions held in the Municipality of Thessaloniki during the period from 1st of January 2014 to 7th of August 2016. Moreover, this research paper examines the new statutory system for the conduct of public supplies with the passing of the law 4412/2016 concerning public contracts about works, supplies and services (adjustment to the directives 2014/24EE and 2014/25 EE). Finally, it is estimated whether the malfunctions which appeared in the previous period of time in the conduct procurements of local government organizations could be "cured" with the implementation of the legal provision of the law 4412/2016 or if it is necessary that alternative proposals be made.

Κατάλογος περιεχομένων

Περίληψη.....	3
Πίνακας συντμήσεων και συντομογραφιών.....	7
Εισαγωγή.....	8
Κεφάλαιο 1.....	9
Διενέργεια προμηθειών των Ο.Τ.Α.....	9
1.1. Η συνεισφορά των δημοσίων προμηθειών στην οικονομία.....	9
1.2. Προμήθειες Ο.Τ.Α.....	9
1.3. Ορισμοί αντικειμένων δημοσίων συμβάσεων.....	10
1.3.1. Υλικό οικονομικό αγαθό.....	10
1.3.2. Παροχή υπηρεσιών.....	10
1.3.3. Μελέτη.....	11
1.3.4. Έργο.....	11
1.4. Διάκριση αντικειμένων σε συμβάσεις με περισσότερα από ένα αντικείμενα.....	11
1.5. Διαδικασίες ανάθεσης προμήθειας υλικών αγαθών.....	12
1.5.1. Ανοικτή διαδικασία.....	12
1.5.2. Κλειστή διαδικασία.....	13
1.5.3. Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση.....	13
1.5.4. Ανταγωνιστικός διάλογος.....	13
1.5.5. Σύμπραξη καινοτομίας.....	14
1.5.6. Διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.....	14
1.5.7. Απευθείας ανάθεση.....	14
1.5.8. Συνοπτικός διαγωνισμός.....	15
Κεφάλαιο 2.....	15
Μελέτη περίπτωσης: Δήμος Θεσσαλονίκης.....	15
2.1 Γενικά χαρακτηριστικά.....	15
2.2 Οικονομικά κατάσταση του Δήμου Θεσσαλονίκης.....	16
2.3 Συλλογικά όργανα διοίκησης.....	16
2.3.1 Δημοτικό Συμβούλιο.....	16
2.3.2 Οικονομική Επιτροπή.....	16
2.4 Διοικητική διάρθρωση του Δήμου – Τμήμα Προκηρύξεων και Δημοπρασιών.....	17
2.5 Ανάθεση προμηθειών υλικών αγαθών 01/01/2014 – 07/08/ 2016.....	18
2.5.1 Ανάθεση προμηθειών αγαθών 2014.....	19
2.5.2 Ανάθεση προμηθειών αγαθών 2015.....	20
2.5.3 Ανάθεση προμηθειών αγαθών 2016 (01/01/2016-07/08/2016).....	22
2.6 Διενέργεια προμήθειας ομοειδών υλικών.....	23
2.6.1 Μελέτη προμήθειας εντύπων, λειτουργικών και καλλιτεχνικών, για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου Θεσσαλονίκης το 2016.....	24
2.7 Εξέταση αιτιών απόρριψης υποψηφίων προμηθευτών.....	31
2.7.1 Απόρριψη υποψήφιου προμηθευτή λόγο υποβολής ελλιπών δικαιολογητικών.....	31
2.7.2. Απόρριψη υποψήφιου προμηθευτή λόγο παλαιότερων παραβάσεων.....	31
2.7.3 Απόρριψη μοναδικού υποψήφιου προμηθευτή λόγο μη επαρκούς ανταγωνισμού.....	32
2.8 Εξέταση περιεχομένου ενστάσεων συμμετεχόντων.....	33
2.9 Εξέταση παρατυπιών του Δήμου κατά την διενέργεια διαγωνισμών.....	35
2.9.1 Μη ορθή τήρηση τύπων και διαδικασιών από τον Δήμο Θεσσαλονίκης.....	35
2.9.2 Δικαιολογητικά συμμετοχής υποψηφίων.....	36
2.9.3 Ανάκληση όρων.....	37
2.9.4 Μεγάλο χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης των διαδικασιών.....	39
2.9.5 Τυπολατρική προσέγγιση της διενέργειας των διαδικασιών.....	40
Κεφάλαιο 3.....	41

Εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για την διενέργεια προμηθειών αγαθών.....	41
3.1 Εφαρμοστέα νομοθεσία μέχρι τις 7 Αυγούστου 2016.....	41
3.2 Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.....	42
3.3 Η δημόσια διαβούλευση του σχεδίου νόμου για την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων προμήθειας αγαθών.....	42
3.4 Οι προβλέψεις του Ν.4412/2016 για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών αγαθών.....	44
Κεφάλαιο 4.....	45
Συμπεράσματα.....	45
4.1 Αξιολόγηση των προβλέψεων του Ν.4412/2016 επί των ζητημάτων που προέκυψαν στην μελέτη περίπτωσης.....	45
4.1.1 Μείωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής.....	46
4.1.2 Διευκόλυνση συμμετοχής υποψηφίων προμηθευτών.....	47
4.1.3 Θεραπεία αγκυλώσεων του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου.....	47
4.1.4 Ενίσχυση των αναθετουσών αρχών.....	48
4.2 Αιτίες μικρής συμμετοχής στις διαγωνιστικές διαδικασίες.....	49
Βιβλιογραφία.....	50

Πίνακας συντμήσεων και συντομογραφιών

Α.Ε.	: Ανώνυμη Εταιρία
Α.Ε.Π.	: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Α.Δ.Σ.	: Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου
Α.Ο.Ε.	: Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής
Γ.Ε.ΜΗ.	: Γενικό Εμπορικό Μητρώο
Δ.Θ.	: Δήμος Θεσσαλονίκης
Δ.Σ.	: Δημοτικό Συμβούλιο
Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.	: Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
Ε.Ε.	: Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Ε.Σ.	: Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης
Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.	: Ενιαίος Κανονισμός Προμηθειών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.	: Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων
Ε.Σ.Π.Α.	: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
Ο.Ε.	: Οικονομική Επιτροπή
Ο.Ε.Υ.	: Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Ο.Ο.Σ.Α.	: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Ο.Τ.Α.	: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ι.Κ.Α.	: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.	: Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων
ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.	: Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση
Ν.	: Νόμος
Παρ.	: Παράγραφος
Π.Δ.	: Προεδρικό Διάταγμα
π.δ.	: Προϋπολογιζόμενη δαπάνη
ΣτΕ	: Συμβούλιο της Επικρατείας
Τ.Ε.Υ.Δ.	: Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης
Φ.Ε.Κ.	: Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει το σημερινό θεσμικό πλαίσιο μέσα από το οποίο οι Ο.Τ.Α. υλοποιούν τις προμήθειες υλικών αγαθών για την εκπλήρωση των λειτουργιών τους καθώς και τα προβλήματα που προέκυπταν στο παρελθόν κατά την διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών. Η καταγραφή των στρεβλώσεων που υπήρχαν γίνεται μέσα από την μελέτη των διαδικασιών προμήθειας υλικών αγαθών στο Δήμο Θεσσαλονίκης. Επί των ζητημάτων που προέκυψαν από την μελέτη περίπτωσης εντοπίζονται οι διατάξεις του Ν.4412/2016 που εξασφαλίζουν την επίλυση τους. Παράλληλα αναφέρονται οι ενδογενείς αδυναμίες του φορέα στον τομέα αυτό.

Η συλλογή των στοιχείων πραγματοποιήθηκε με έρευνα στο φυσικό και ηλεκτρονικό αρχείο της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Θεσσαλονίκης και των Διευθύνσεων που υλοποίησαν προμήθειες κατά το εξεταζόμενο διάστημα. Η ανάγκη για την εξέταση φυσικού αρχείου προέκυψε καθώς τα πρακτικά των επιτροπών διενέργειας και αξιολόγησης διαγωνισμών, οι ενστάσεις των συμμετεχόντων και οι γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών επί των ενστάσεων δεν αποτελούν δημόσια έγγραφα προς ανάρτηση στο διαδίκτυο. Πρέπει να αναφερθεί ότι δεν τηρείται στο Δήμο Θεσσαλονίκης ηλεκτρονικό αρχείο που να περιλαμβάνει στοιχεία για το σύνολο των διαδικασιών ανάθεσης προμηθειών που υλοποίησε ο Δήμος γεγονός που επιβάλλει την ξεχωριστή έρευνα υλικού ανά διαγωνιστική διαδικασία

Η εργασία αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά της συνεισφοράς των δημοσίων προμηθειών στην οικονομία και παρουσιάζονται οι διαδικασίες ανάθεσης προμήθειας αγαθών με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο ενώ στο δεύτερο έχουμε την μελέτη των διαγωνιστικών διαδικασιών προμήθειας υλικών αγαθών στο Δήμο Θεσσαλονίκης από την 1 Ιανουαρίου 2014 έως τις 7 Αυγούστου 2016. Εν συνεχεία, στο τρίτο κεφάλαιο καταγράφεται το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο για την διενέργεια προμηθειών αγαθών μέχρι τις 7 Αυγούστου 2016, το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, η δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε για την εναρμόνιση του εθνικού με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο και τέλος παρουσιάζονται ορισμένες από τις βασικές προβλέψεις του Ν.4412/2016. Ακολουθεί το τέταρτο κεφάλαιο με τα συμπεράσματα ως προς την ανταπόκριση των προβλέψεων του Ν.4412/2016 επί των ζητημάτων που προέκυψαν από την μελέτη περίπτωσης.

Κεφάλαιο 1

Διενέργεια προμηθειών των Ο.Τ.Α.

1.1. Η συνεισφορά των δημοσίων προμηθειών στην οικονομία

Η διενέργεια δημοσίων προμηθειών αποτελεί έναν σημαντικό τομέα της οικονομικής δραστηριότητας η οποία επηρεάζει ιδιαίτερα την οικονομική ανάπτυξη τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ορθή και αποτελεσματική υλοποίηση των δημοσίων προμηθειών συμβάλει στην χρηστή διαχείριση των δημοσίων προσόδων, στην εξασφάλιση μέγιστης ωφέλειας από την χρήση τους και στην ομαλή εκτέλεση των λειτουργιών των κρατικών φορέων.

Στις χώρες μέλη του Ο.Ο.Σ.Α., οι δαπάνες που συνδέονται με τις δημόσιες συμβάσεις ανέρχονται σε υψηλά επίπεδα και φθάνουν ακόμη και το 20% (Κατευθυντήρια Οδηγία 9/2015, Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων). Σε σχετική μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Public Procurement Indicators 2011, Brussels, 5 December 2012), προβλέπεται ότι το 2011 το ύψος της δαπάνης για τις δημόσιες συμβάσεις (προμήθειες, υπηρεσίες, μελέτες, έργα) στις χώρες μέλη της Ένωσης ανήλθε στο 19% του κοινοτικού Α.Ε.Π.. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης στην χώρα μας το ύψος της αντίστοιχης δημόσιας δαπάνης ανήλθε σε 18,4 δισ. ευρώ ή σε ποσοστό 8,8% του Α.Ε.Π..

1.2. Προμήθειες Ο.Τ.Α.

Στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης στόχος των αναθετουσών αρχών πρέπει να είναι η προμήθεια αγαθών που θα ενισχύουν την προσπάθεια για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη βελτιώνοντας την απόδοση των δημοτικών υπηρεσιών προς όφελος του πολίτη με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Προμήθειες ενός Ο.Τ.Α. αποτελούν οι αγορές που πραγματοποιούν οι αρμόδιες υπηρεσίες του φορέα μέσω της εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης που συνάφθηκε μετά από διενέργεια καθορισμένης, από το νομοθετικό πλαίσιο διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 6 του Ν.4412/2016 ως δημόσιες συμβάσεις και ως συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα και έχουν ως αντικείμενο την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου, ως δημόσιες συμβάσεις

προμηθειών και ως συμβάσεις προμηθειών νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, την χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς προϊόντων. Ως αναθέτουσα αρχή δεν νοούνται μόνο οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου που χρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από τις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης ή η διαχείριση τους υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τον Ο.Τ.Α. ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τον Ο.Τ.Α. (άρθρο 2 παρ. 5 του Ν.4412/2016).

1.3. Ορισμοί αντικειμένων δημοσίων συμβάσεων

Όπως αναφέρουν οι Παυλίτσας Κ. και Χαριτουδής Γ. (2011) οικονομικά αγαθά ή προϊόντα είναι το αποτέλεσμα της συνειδητής και οργανωμένης προσπάθειας του ανθρώπου, με προορισμό την ικανοποίηση των αναγκών και των επιθυμιών του. Με κριτήριο αν έχουν υλική υπόσταση ή όχι διακρίνονται σε υλικά οικονομικά αγαθά και άυλα οικονομικά αγαθά ή υπηρεσίες.

Για την εκπλήρωση των σκοπών τους οι Ο.Τ.Α. συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις για την προμήθεια υλικών οικονομικών αγαθών, υπηρεσιών, μελετών και την υλοποίηση έργων.

1.3.1. Υλικό οικονομικό αγαθό

Τα υλικά οικονομικά αγαθά ή εμπορεύματα (επειδή γίνονται αντικείμενα αγοραπωλησίας) αποτελούν αντικείμενο μελέτης της οικονομικής επιστήμης. Το κύριο χαρακτηριστικό των υλικών οικονομικών αγαθών είναι ότι βρίσκονται σε περιορισμένες ποσότητες σε σχέση με τις ανάγκες που ικανοποιούν, υπόκεινται δηλαδή σε περιορισμό στενότητας.

1.3.2. Παροχή υπηρεσιών

Παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν.2859/2000 θεωρείται κάθε πράξη που δεν συνιστά παράδοση προϊόντων. Η πράξη αυτή μπορεί να συνίσταται ιδίως σε μεταβίβαση ή παραχώρηση της ωφέλειας από τη χρήση ενός άυλου αγαθού και στην υποχρέωση για παράλειψη ή ανοχή μιας πράξης ή κατάστασης.

Οι παροχές υπηρεσιών αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία των οικονομικών αγαθών μετά τα υλικά αγαθά. Το σύνολο των ομοειδών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών αποτελούν τον τριτογενή κλάδο της οικονομίας. Τέτοιες είναι λόγω χάρη, οι διαφημιστικές, εκπαιδευτικές, τροφοδοσίας, καθαρισμού και μεταφορών.

1.3.3. Μελέτη

Μελέτη είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή έργου ή στην επέμβαση σε έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού ενός ευρύτερο χώρου. Η μελέτη έχει την έκταση και το βάθος που απαιτείται με τη σύμβαση, απεικονίζεται δε και παραδίδεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτονα με συγκεκριμένη μορφή (παρ.3, άρθρο 2 του Ν.4412/2016).

1.3.4. Έργο

Έργο νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών μηχανικού, το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές – συντηρήσεις κατά την λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών – ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών (παρ.1, άρθρο 2 του Ν.4412/2016).

1.4. Διάκριση αντικειμένων σε συμβάσεις με περισσότερα από ένα αντικείμενα

Στην λειτουργία των Ο.Τ.Α. είναι απαραίτητη η σύναψη συμβάσεων που περιλαμβάνουν προμήθεια δύο ή περισσότερων αντικειμένων (έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών προϊόντων). Στην προκείμενη περίπτωση οι συμβάσεις ανατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης, που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σύμβασης σύμφωνα με την υψηλότερη από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων εργασιών, υπηρεσιών και προμηθειών που περιλαμβάνονται.

Το ζήτημα της διαφοροποίησης του αντικειμένου μιας σύμβασης έχει απασχολήσει κατά το παρελθόν το Ελεγκτικό Συνέδριο. Χαρακτηριστικά, το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθ.

340/2006 Πράξη του 7ου Τμήματος του συνεκτιμώντας τις αξίες των εργασιών που εκτελέστηκαν και των προμηθειών που διενεργήθηκαν έκρινε ότι «η συντήρηση των υδρευτικών και αρδευτικών δικτύων διαφόρων διαμερισμάτων καθώς και η συντήρηση και επισκευή των ακινήτων κτιρίων του Δήμου δεν συνιστούν δημόσια έργα αφού πρόκειται για προμήθειες υλικών (τρυπάνια, σιλικόνες, λάστιχα, σφικτήρες κλπ) τα οποία δεν συνδέονται μόνιμα με το έδαφος και μπορούν να αποχωρισθούν από αυτό χωρίς ουσιαστική βλάβη και αλλοίωση τους, ενώ οι σχετικές εργασίες εγκατάστασης τους δεν απαιτούν ειδικές γνώσεις και εξειδικευμένο επιστημονικό-τεχνικό προσωπικό, καλύπτουν δε μικρό τμήμα της συνολικής δαπάνης.» (Παζαρλόγλου Θανάσης, 2008).

1.5. Διαδικασίες ανάθεσης προμήθειας υλικών αγαθών

Σύμφωνα με τον Ν.4412/2016, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφεύγει για την προμήθεια αγαθών σε ανοικτή διαδικασία, σε κλειστή διαδικασία, σε ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο, σε σύμπραξη καινοτομίας και σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

Για δημόσιες συμβάσεις που η εκτιμώμενη τους αξία είναι κάτω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν εκτός από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 26 του Ν.4412/2016 (ανοικτές διαδικασίες, κλειστές διαδικασίες, συμπράξεις καινοτομίας, ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση ή στον ανταγωνιστικό διάλογο) στις διαδικασίες απευθείας ανάθεσης και συνοπτικού διαγωνισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 117 και 118 του Ν.4412/2016. τις διαδικασίες σύναψης δημοσίως συμβάσεων κάτω των ορίων δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων που έχει συσταθεί με το Ν.4012/2011 (άρθρο 116 παρ 2 Ν.4412/2006).

1.5.1. Ανοικτή διαδικασία

Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης του διαγωνισμού. Η ανοικτή διαδικασία εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των υποψηφίων προμηθευτών, αφού προϋποθέτει την δημοσίευση της πλήρους διακήρυξης και επιτρέπει, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, σε κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει προσφορά. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητείται από την αναθέτουσα αρχή.

Για την έναρξη της διαδικασίας διενέργειας ανοικτού διαγωνισμού, απαιτείται απόφαση

Δημοτικού Συμβουλίου ¹.

1.5.2. Κλειστή διαδικασία

Στις κλειστές διαδικασίες, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού που περιλαμβάνει τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή (άρθρο 28 παρ. 1 Ν.4412/2016).

Στο δεύτερο στάδιο της διαδικασίας όσοι οικονομικοί φορείς επιλέγονται από την αναθέτουσα αρχή, βάση των στοιχείων ικανότητας που έχουν περιγραφεί στο πρώτο στάδιο, λαμβάνουν γνώση της πλήρους διακήρυξης ώστε να υποβάλλουν την πλήρη προσφορά τους (τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων, οικονομική προσφορά).

Στην κλειστή διαδικασία η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει στην προκήρυξη σύμβασης αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις, κανόνες ή κριτήρια τα οποία προτίθεται να χρησιμοποιήσει.

1.5.3. Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση

Στις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο της προκήρυξης διαγωνισμού που έχει δημοσιευθεί ώστε να παρέχει όλα τα στοιχεία για την ποιοτική επιλογή που ζητά η αναθέτουσα αρχή. Οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε οι οικονομικοί φορείς να μπορούν να προσδιορίσουν το εύρος του αντικειμένου της σύμβασης και να αποφασίσουν αν θα συμμετέχουν (άρθρο 29 παρ. 1 Ν.4412/2016). Αρχική προσφορά, η οποία αποτελεί τη βάση της διαπραγμάτευσης, μπορεί να υποβάλει ο οικονομικός φορέας που έχει προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή μετά την αξιολόγηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών όπως καταγράφονται στην αίτηση συμμετοχής στην συγκεκριμένη διαδικασία. Κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων οι αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση των συμμετεχόντων.

Όταν η αναθέτουσα αρχή σκοπεύει να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις, ενημερώνει τους εναπομείναντες προσφέροντες και ορίζει κοινή προθεσμία για την υποβολή τυχόν νέων ή αναθεωρημένων προσφορών.

1.5.4. Ανταγωνιστικός διάλογος

Στον ανταγωνιστικό διάλογο, οποιοσδήποτε φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής

¹Πρακτικός Οδηγός για τον έλεγχο δημοσίων Συμβάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, 2011 , σελ 78

έπειτα από προκήρυξη σύμβασης, παρέχοντας πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. Οι αναθέτουσες αρχές προβαίνουν, με τους συμμετέχοντες που επιλέγονται, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις² σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες τους. Μετά την λήξη του διαλόγου η αναθέτουσα αρχή καλεί τους εναπομείναντες σε κατάθεση τελικής προσφοράς βάση των λύσεων που υποβλήθηκαν και προσδιορίστηκαν κατά την διάρκεια του διαλόγου (άρθρο 30 Ν.4412/2016).

1.5.5. Σύμπραξη καινοτομίας

Σκοπός της σύμπραξης καινοτομίας είναι η δημιουργία ενός καινοτόμου προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, που δεν μπορεί να ικανοποιηθεί με την αγορά αγαθών, υπηρεσιών ή έργων που διατίθενται ήδη στην αγορά. Στις συμπράξεις καινοτομίας, αίτηση συμμετοχής μπορεί να υποβάλλει οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας έπειτα από προκήρυξη σύμβασης, παρέχοντας πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται. Οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι επαρκώς προσδιορισμένες, ώστε οι οικονομικοί φορείς να είναι σε θέση να προσδιορίσουν την φύση και το εύρος της απαιτούμενης λύσης και να αποφασίσουν αν θα υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία. Η αναθέτουσα αρχή, μετά την αξιολόγηση των αιτήσεων, μπορεί να αποφασίσει να σχηματίσει τη σύμπραξη καινοτομίας με έναν ή περισσότερους εταίρους που εκτελούν χωριστές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 31 Ν.4412/2016).

1.5.6. Διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

Σε ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις³ οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

1.5.7. Απευθείας ανάθεση

Ως απευθείας ανάθεση νοείται η διαδικασία ανάθεσης χωρίς την εκ των προτέρων δημοσιότητα στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς αναθέτουν στον οικονομικό φορέα της επιλογής τους κατόπιν έρευνας αγοράς και διαβούλευσης με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς (άρθρο 2 παρ.1 περίπτωση 31 του Ν.4412/2016). Η προσφυγή

² Άρθρα 75 έως 85, 101 και 102 του Ν.4412/2016

³ Άρθρα 32 παρ 2 έως του Ν.4412/2016

στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων ευρώ (άρθρο 118 παρ.1 του Ν.4412/2016). Το χρηματικό όριο αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών (άρθρο 116 παρ.1 Ν.4412/2016).

1.5.8. Συνοπτικός διαγωνισμός

Ως συνοπτικός διαγωνισμός νοείται η απλοποιημένη διαδικασία ανάθεσης στο πλαίσιο της οποίας κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά (άρθρο 2 παρ. 1 περίπτωση 30 του Ν.4412/2016). Προσφυγή στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των εξήντα χιλιάδων ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ (άρθρο 177 του Ν.4412/2016). Το χρηματικό όριο αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών. (άρθρο 116 παρ.1 Ν.4412/2016). Για την διενέργεια συνοπτικού διαγωνισμού απαιτείται απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου.

Κεφάλαιο 2

Μελέτη περίπτωσης: Δήμος Θεσσαλονίκης

2.1 Γενικά χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης αποτελεί το Μητροπολιτικό Κέντρο της Θεσσαλονίκης όντας ο μεγαλύτερος, γεωγραφικά και πληθυσμιακά, Ο.Τ.Α. του πολεοδομικού συγκροτήματος της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Διαρθρώνεται σε 5 Δημοτικές Κοινότητες και την Δημοτική Ενότητα Τριανδρίας καταλαμβάνοντας έκταση 19,3 τ.χλμ.. Σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού του 2011 έχει 269.177⁴ νόμιμους κατοίκους. Ανεξάρτητα όμως από την μεγάλη πληθυσμιακή συγκέντρωση παρουσιάζει ιδιαίτερη συγκέντρωση λειτουργιών υπερτοπικού χαρακτήρα και δυνατότητα ανάπτυξης δικτύου συνδυασμένων μεταφορών (εμπορευματικών και επιβατικών) που θα επέτρεπαν την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σημαντική ώθηση στην οικονομική λειτουργία της πόλης θα

4 Υπ' αριθμ. 189/18.03.2014 Απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής που τροποποιεί την υπ' αριθμ. 6519/31.07.2012 Απόφαση

δώσει η δρομολογημένη αποκρατικοποίηση του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης και η λειτουργία το 2020, βάση των προβλέψεων, της πρώτης γραμμής του Μετρώ Θεσσαλονίκης.

Πέρα όμως από την εμπορικές και οικονομικές δραστηριότητες στην πόλη εντοπίζονται σημαντικές εκπαιδευτικές και κοινωνικές χρήσεις, για παράδειγμα η ύπαρξη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που ενισχύουν την αναπτυξιακή προοπτική της.

2.2 Οικονομικά κατάσταση του Δήμου Θεσσαλονίκης

Σύμφωνα με τον Ισολογισμό και τις Οικονομικές Καταστάσεις Χρήσης Έτους 2015 του Δήμου Θεσσαλονίκης, που εγκρίθηκαν στις 10 Οκτωβρίου 2016, η οικονομική θέση του Δήμου παρουσιάζει βελτίωση σε σχέση με το 2014. Προκύπτει ότι για τη χρήση του 2015, εμφανίζεται θετικό αποτέλεσμα στο επίπεδο των οργανικών αποτελεσμάτων εκτός των αποσβέσεων (40,4 εκ. €) και στο επίπεδο των συνολικών αποτελεσμάτων (2,7 εκ. €). Αύξηση στο Κεφάλαιο κατά 35,18% , συγκεκριμένα από 213.720.898,23€ σε 288.914.652,11€, με το μεγαλύτερο ποσό (33.000.000€) να προέρχεται από την ολοκλήρωση επανεκτίμησης και αναπροσαρμογής των στοιχείων του μητρώου παγίων με βάση τις πραγματικές τους αξίες.

Το κεφάλαιο κίνησης, δηλαδή η διαφορά μεταξύ βραχυπρόθεσμου ενεργητικού και βραχυπρόθεσμου παθητικού, είναι θετικό, της τάξης των 93,7 εκ. €, κυρίως λόγω των σημαντικών βεβαιώσεων καταλογισμού που διενεργήθηκαν μέσα στο οικονομικό έτος.

2.3 Συλλογικά όργανα διοίκησης

2.3.1 Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό Συμβούλιο Θεσσαλονίκης αποτελείται από 49 Δημοτικούς Συμβούλους που εκλέγονται με θητεία 5 ετών. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες του (άρθρο 65 του Ν.3852/2010) αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν τον Δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του. Εκφράζει τις θέσεις του σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε δημόσιες αρχές ή αρμόδια όργανα ζητούν την γνώμη του. Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές.

2.3.2 Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Θεσσαλονίκης αποτελείται από 11 Δημοτικούς

Συμβούλους που εκλέγονται από το Δημοτικό Συμβούλιο με θητεία 2,5 ετών. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της (άρθρο 72 Ν.3852/2010) είναι το όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα έχει την αρμοδιότητα να συντάσσει τον προϋπολογισμό του Δήμου, να ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού και να υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση εσόδων-εξόδων του δήμου και προελέγχει τον απολογισμό. Αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών της διάθεση πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποφασίζει το Δημοτικό Συμβούλιο, καθώς επίσης αποφασίζει αιτιολογημένα για τις απευθείας αναθέσεις προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις.

Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της εγκρίνει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της, δημοτικούς ή δημοσίους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες. Αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων μετά από γνωμοδότηση δικηγόρου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο τις αρμοδιότητες των προηγούμενων παραγράφων. Η Οικονομική Επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητας της στο Δημοτικό Συμβούλιο για τη λήψη απόφασης εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται λόγω της ιδιαίτερης σοβαρότητας του.

2.4 Διοικητική διάρθρωση του Δήμου – Τμήμα Προκηρύξεων και Δημοπρασιών

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 190/Β/2013) προβλέπει την ύπαρξη δύο Γενικών Διευθύνσεων, της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και την Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, στις οποίες υπάγονται είκοσι Διευθύνσεις.

Η Διεύθυνση Οικονομικής και Ταμειακής Διαχείρισης, η οποία υπάγεται στην Γενική Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, είναι αρμόδια για τον προγραμματισμό και την αποτελεσματική τήρηση, σύμφωνα με τον Ο.Ε.Υ., του οικονομικού προγράμματος λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων, τη διαχείριση των εσόδων και των δαπανών σύμφωνα με τις αρχές της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της χρηστής

δημοσιονομικής διαχείρισης. Επίσης είναι αρμόδια για την υλοποίηση του προγράμματος προμηθειών του Δήμου και την τήρηση όλων των σχετικών διαδικασιών μέσω του Τμήματος Προκηρύξεων και Δημοπρασιών.

Το Τμήμα είναι αρμόδιο, σύμφωνα με τον Ο.Ε.Υ., να σχεδιάζει και να εισηγείται τις εσωτερικές διαδικασίες που σχετίζονται με την κατάρτιση του προγράμματος απαιτούμενων προμηθειών και υπηρεσιών του Δήμου. Συγκεντρώνει το σύνολο των αιτημάτων των Διευθύνσεων του Δήμου για προμήθειες ειδών και εκτελέσεις εργασιών. Διενεργεί έρευνα αγοράς για απαιτούμενες προμήθειες και αναθέσεις έργων καθώς και κοστολόγηση αυτών. Προβαίνει στην ομαδοποίηση τους ανά είδος και μεριμνά για την εισήγηση διενέργειας στο Δημοτικό Συμβούλιο. Έπειτα συντάσσει τους όρους των διακηρύξεων όλων των διαγωνισμών εκτός από αυτούς που αφορούν τις τεχνικές υπηρεσίες, και τους προωθεί για έγκριση προς την Οικονομική Επιτροπή. Μεριμνά, μετά την έγκριση των όρων, για την ανάρτηση των διακηρύξεων και των σχετικών αποφάσεων στην διαδικτυακή πύλη του Δήμου και την δημοσίευση τους στον τύπο⁵, την εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκπρόσωπος του Τμήματος παρίσταται, όταν κρίνεται απαραίτητο, στην εκδίκαση ενστάσεων που λαμβάνουν χώρα όταν αυτές εξετάζονται από αρμόδια κατά το νόμο όργανα (Οικονομική Επιτροπή, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Επιτροπή του άρθρου 152).

Στο πλαίσιο της οργανικής μονάδας λειτουργεί Γραφείο Προκηρύξεων και Δημοπρασιών Παροχής Τεχνικών Υπηρεσιών και Υλικών που δέχεται τις τεχνικές προδιαγραφές από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες και συντάσσει τους όρους της διακήρυξης για τις διαγωνιστικές διαδικασίες που αφορούν παροχή υπηρεσιών ή προμήθεια εξειδικευμένων υλικών ή μηχανημάτων. Χορηγεί στους ενδιαφερόμενους εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών πληροφορίες για τη διενέργεια των διαγωνισμών (εκτός των μελετών τεχνικών έργων). Τέλος συντάσσει, όταν κριθεί αναγκαίο, την έκθεση απόψεων της αναθέτουσας αρχής προς τους ελεγκτές νομιμότητας.

2.5 Ανάθεση προμηθειών υλικών αγαθών 01/01/2014 – 07/08/ 2016

Τα στοιχεία σχετικά με τις αναθέσεις προμηθειών υλικών αγαθών για το διάστημα από 1/1/2014 έως 7/8/2016 προέρχονται από την αξιοποίηση του φυσικού αρχείου που τηρούν οι Διευθύνσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης, από το φυσικό και ηλεκτρονικό αρχείο (ενστάσεις, πρακτικά επιτροπών διενέργειας και αξιολόγησης) της Οικονομικής Επιτροπής καθώς και από τα

⁵ Με βάση τα άρθρα 377 παρ 1 περ.31 και 379 παρ 10 & 12 του Ν.4412/2016, η υποχρέωση δημοσίευσης περίληψης διακήρυξης σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, που προβλέπεται στο άρθρο 15 του Ν. 3669/2008, καταργείται την 31/12/2017 και η υποχρέωση δημοσίευσης περίληψης διακήρυξης στον περιφερειακό και τοπικό τύπο, που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο, καταργείται 31/12/2020.

έγγραφα (διακηρύξεις, αποφάσεις κατακύρωσης) που έχουν αναρτηθεί στο πρόγραμμα Διαύγεια.

Στα παρακάτω αποτελέσματα παρουσιάζεται το σύνολο των διαγωνιστικών διαδικασιών για την προμήθεια υλικών αγαθών που διενήργησε ο Δήμος Θεσσαλονίκης ώστε να δοθεί η δυνατότητα να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, η ορθότητα των διοικητικών πρακτικών και ευρύτερα η στρατηγική στην ανάθεση προμηθειών. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο 2.5.1, 2.5.2. και 2.5.3 ως προς τις απευθείας αναθέσεις αφορούν αυτές που προέκυψαν από άγονους διαγωνισμούς και όχι τις αναθέσεις που καθορίζει ο Δήμαρχος εξ αρχής με απόφαση του ως απευθείας ανάθεση καθώς δεν θα υπήρχε αντικείμενο αξιολόγησης (συμμετέχοντες, ενστάσεις, ποσοστά εκπτώσεων κλπ).

2.5.1 Ανάθεση προμηθειών αγαθών 2014

Κατά το οικονομικό έτος 2014 ο Δήμος Θεσσαλονίκης ενέκρινε και ολοκλήρωσε ή ματαίωσε εβδομήντα εννέα αναθέσεις προμηθειών υλικών αγαθών με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη ανήλθε στα 8.618.819,99€ (χωρίς ΦΠΑ). Εκ των εβδομήντα εννέα αναθέσεων τέσσερις ανατέθηκαν με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, δέκα τέσσερις προκηρύχθηκαν με δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό και εξήντα ένας με πρόχειρο διαγωνισμό. Σε σαράντα δύο διαδικασίες κατακυρώθηκε η προμήθεια σε ανάδοχο ενώ τριάντα επτά κηρύχθηκαν άγονες.

Πίνακας 2.1

Αναθέσεις προμηθειών υλικών αγαθών 2014

	Σύνολο αναθέσεων	π.δ.	Αναθέσεις με κατακύρωση ειδών	π.δ. ειδών που κατακυρώθηκαν	Ποσά κατακύρωσης	Αναθέσεις χωρίς κατακύρωση ειδών	π.δ. ειδών που δεν κατακυρώθηκαν
Απευθείας ανάθεση	4	47.997,56€	3	16.929,94€	16.929,94€	1	31.067,62€
Πρόχειρος διαγωνισμός	61	1.951.563,28€	30	564.965,65€	486.745,89€	31	1.386.597,63€
Ανοικτός διαγωνισμός	14	6.619.259,15€	9	3.010.734,13€	2.683.574,63€	5	3.608.525,02€
Σύνολο	79	8.618.819,99€	42	3.592.629,72€	31.87.250,46€	37	5.026.190,27€

*όλα τα ποσά είναι χωρίς Φ.Π.Α.

Μελετώντας τα στοιχεία του Πίνακα 2.1 προκύπτει ότι ο Δήμος Θεσσαλονίκης εκτέλεσε τις προγραμματισμένες προμήθειες υλικών αγαθών σε ποσοστό μόλις 58% λαμβάνοντας ποσοστό έκπτωσης από τους προμηθευτές της τάξης του 11,28%.

Ματαιώθηκαν 36 διαγωνιστικές διαδικασίες και μία απευθείας ανάθεση. Μία από τις αιτίες ματαίωσης των διαγωνισμών το 2014 ήταν και η εφαρμογή του νέου συστήματος ηλεκτρονικής εφαρμογής των διαγωνιστικών διαδικασιών. Μέχρι την πλήρη ενημέρωση για την εφαρμογή του νέου συστήματος διεξαγωγής υπήρξε καθυστέρηση στην διενέργεια των διαδικασιών ανάθεσης προμηθειών ως αποτέλεσμα η ματαίωση προγραμματισμένων διαγωνισμών και την διενέργεια πρόχειρων. Μια τέτοια περίπτωση ήταν η ματαίωση του ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού για την προμήθεια δεκατιανού και παροχής σίτισης σε οικονομικά αδύναμους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Δήμου Θεσσαλονίκης καθώς με την έναρξη του σχολικού έτους ήταν επιτακτική η ανάγκη παροχής δεκατιανού (ανάκληση της υπ'αριθμ. 1648/2016 Α.Ο.Ε. και έγκριση πρόχειρου διαγωνισμού).

Ως προς τη συμμετοχή υποψηφίων προμηθευτών από τις είκοσι έξι διαγωνιστικές διαδικασίες στις δέκα διαδικασίες συμμετείχε μόνο ένας υποψήφιος, στις οχτώ διαδικασίες δύο υποψήφιοι, στις τέσσερις διαδικασίες τρεις υποψήφιοι, στις τρεις διαδικασίες τέσσερις υποψήφιοι και τέλος σε μια διαδικασία πέντε υποψήφιοι⁶.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι σε διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε εντός του οικονομικού έτους η Ο.Ε. πριν την κατακύρωση του αποτελέσματος, στον έναν μοναδικό υποψήφιο που έμεινε στο στάδιο ανοίγματος των οικονομικών προσφορών, ζήτησε και έλαβε επιπλέον έκπτωση επί της οικονομικής προσφοράς που είχε υποβάλει ο προμηθευτής. Συγκεκριμένα, κατά την 32η Συνεδρίαση της η Ο.Ε. κλήθηκε να κατακυρώσει την προμήθεια απορριμματοκιβωτίων συμπίεσης απορριμάτων (συμπιεστών Press containers) χωρητικότητας 10m³ π.δ. 147.600,00€. Σύμφωνα με το πρακτικό αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών από τους δύο συμμετέχοντες ο ένας αποκλείστηκε καθώς δεν είχε προσκομίσει όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής ενώ η προσφορά του δεύτερου, ύψους 143.910,00€ έγινε δεκτή και η επιτροπή εισηγήθηκε την κατακύρωση. Η Ο.Ε. που είναι το αρμόδιο όργανο, εξαιτίας της συμμετοχής πλέον μόνο ενός προμηθευτή, έκρινε απαραίτητη την αύξηση του ποσοστού της έκπτωσης και με επιστολή του Προέδρου διατύπωσε το αίτημα. Η προμηθεύτρια εταιρία ανταποκρίθηκε θετικά (γνωρίζοντας το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης) και κατέθεσε νέα βελτιωμένη προσφορά ύψους 140.220,00€.

2.5.2 Ανάθεση προμηθειών αγαθών 2015

Κατά το οικονομικό έτος 2015 ο Δήμος Θεσσαλονίκης ενέκρινε και ολοκλήρωσε ή ματαίωσε

⁶ Στα στοιχεία αναφέρονται οι προμηθευτές που συμμετείχαν στο τελικό στάδιο κατάθεσης οικονομικών προσφορών.

εκατό δύο αναθέσεις προμηθειών υλικών αγαθών με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη ανήλθε στα 12.578.724,35€ (χωρίς ΦΠΑ). Εκ των εκατό δύο αναθέσεων έντεκα ανατέθηκαν με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, τριάντα τρεις προκηρύχθηκαν με δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό και πενήντα οχτώ με πρόχειρο διαγωνισμό. Οι τριάντα εννέα διαδικασίες κηρύχθηκαν άγονες ενώ στον ανοικτό διαγωνισμό για την Προμήθεια υπολειπόμενου εξοπλισμού ειδικών σχολείων και τμημάτων ένταξης Α'θμιας και Β'θμιας Εκπαίδευσης του Δ.Θ. , π.δ. 364.484,68€ (Ε.Σ.Π.Α.) είχαμε κατακύρωση σε ανάδοχο δεν συνάφθηκε σύμβαση καθώς κατά τον έλεγχο της διαδικασίας από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας διατυπώθηκε αρνητική γνώμη εξαιτίας παρατυπίας στην διαδικασία. Συγκεκριμένα από τον έλεγχο των στοιχείων προέκυψε αναντιστοιχία στο χρόνο υποβολής προσφορών από τους διαγωνιζόμενους ως εξής: Στη διακήρυξη όπως δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Ε.Ε. με Κωδ. 2015/S 037-062913 στο πεδίο IV.3.4 ορίστηκε ως προθεσμία παραλαβής προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχή η 07/04/2015 και ώρα 7.00 π.μ., στην διακήρυξη όμως όπως δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. και στον ελληνικό τύπο ορίστηκε η κατάθεση προσφορών από τις 07/04/2015 και ώρα 7.00 π.μ. έως τις 13/04/2015 και ώρα 15.00. Συνεπώς στους ημεδαπούς συμμετέχοντες δόθηκε επιπλέον προθεσμία 7 ημερών γεγονός το οποίο αποτελεί παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Πίνακας 2.2

Αναθέσεις προμηθειών υλικών αγαθών που προκηρύχθηκαν το 2015

	Σύνολο αναθέσεων	π.δ.	Αναθέσεις με κατακύρωση ειδών	π.δ. ειδών που κατακυρώθηκαν	Ποσά κατακύρωσης	Αναθέσεις χωρίς κατακύρωση ειδών	π.δ. ειδών που δεν κατακυρώθηκαν
Απευθείας ανάθεση	11	697.122,60€	5	178.745,45€	166.948,70€	6	518.377,15€
Πρόχειρος διαγωνισμός	58	1.443.501,78€	38	853.952,12€	686.800,25€	20	589.549,66€
Ανοικτός διαγωνισμός	32	10.441.099,97€	13	1.943.218,35€	1.752.152,41€	19	8.497.881,62€
Σύνολο	101	12.581.724,35€	56	2.975.915,93€	2.605.901,36€	45	9.605.808,42€

* όλα τα ποσά είναι χωρίς Φ.Π.Α.

Το 2015 ο Δήμος Θεσσαλονίκης έλαβε ποσοστό έκπτωσης 12,43% επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης των ειδών που κατακυρώθηκαν.

Στον Πίνακα 2.2 αναφέρονται έξι απευθείας αναθέσεις που δεν κατακυρώθηκαν σε υποψήφιο προμηθευτή. Η μια αφορά την προμήθεια με απευθείας ανάθεση μέρους μικρομηχανημάτων-μικροεργαλείων π.δ. 32.259,01€. Παρά την έγκριση της ανάθεσης και την κατάθεση προσφοράς

από δύο υποψήφιους προμηθευτές η υπηρεσία με υπηρεσιακό σημείωμα ζήτησε την μη ανάθεση καθώς τα προβλεπόμενα υλικά δεν της ήταν απαραίτητα. Η προσπάθεια προμήθειας των προϊόντων αυτών είχε ξεκινήσει το προηγούμενο οικονομικό έτος και είχαν πραγματοποιηθεί δύο άγονοι διαγωνισμοί. Ενώ άλλη αφορά την προμήθεια βρεφικών τροφών, π.δ. 7.322,40€, δεν εκτελέστηκε καθώς ο υποψήφιος προμηθευτής στην οικονομική του προσφορά προσέφερε τιμή πάνω από τον ενδεικτικό προϋπολογισμό.

Οι πρόχειροι διαγωνισμοί εκτελέστηκαν σε βαθμό 66% με ποσοστό έκπτωσης της τάξης 19,57%. Στην κατηγορία των ανοιχτών διαγωνισμών έχουμε τον τακτικό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την προμήθεια υγρών καυσίμων, λιπαντικών και άλλων αναλωσίμων υγρών για την κάλυψη των αναγκών κίνησης των οχημάτων και θέρμανσης, π.δ. 5.145.124,69€, που απέβη άγονος καθώς δεν συμμετείχε κανείς υποψήφιος προμηθευτής.

Όσον αφορά τη συμμετοχή υποψηφίων προμηθευτών στις πενήντα έξι διαγωνιστικές διαδικασίες όπου υπήρξε ανάδειξη αναδόχου έχουμε σε είκοσι έξι διαγωνισμούς τη συμμετοχή ενός μοναδικού υποψηφίου, συμμετοχή δύο υποψηφίων σε είκοσι διαδικασίες, συμμετοχή τριών υποψηφίων σε τέσσερις διαδικασίες, συμμετοχή τεσσάρων υποψηφίων σε μία διαδικασία, συμμετοχή πέντε υποψηφίων σε τρεις διαδικασίες, συμμετοχή επτά υποψηφίων σε μια διαδικασία και τέλος στον διαγωνισμό για την προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού, της Πράξης "Ανέγερση – Εξοπλισμού κτιρίου Κοινωνικής Πρόνοιας ", π.δ. 241.650,72€, είχαμε την συμμετοχή οχτώ προμηθευτών⁷.

2.5.3 Ανάθεση προμηθειών αγαθών 2016 (01/01/2016-07/08/2016)

Από την 1 Ιανουαρίου 2016 μέχρι τις 7 Αυγούστου 2016 ο Δήμος Θεσσαλονίκης ενέκρινε και ολοκλήρωσε ή ματαίωσε είκοσι μία αναθέσεις προμηθειών αγαθών με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη ανήλθε στα 1.062.044,55€ (χωρίς ΦΠΑ). Εκ των είκοσι ενός αναθέσεων δύο ανατέθηκαν με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, τρεις προκηρύχθηκαν με δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό και δεκαέξι με πρόχειρο διαγωνισμό. Οι υπόλοιπες διαδικασίες κηρύχθηκαν άγονες. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στον πρόχειρο διαγωνισμό για την προμήθεια ανταλλακτικών λοιπού εξοπλισμού της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος, π.δ. 4738,20€, όπου κηρύχθηκε άγονη για τρίτη φορά η διαδικασία.

⁷ Στα στοιχεία αναφέρονται οι προμηθευτές που συμμετείχαν στο τελικό στάδιο κατάθεσης οικονομικών προσφορών.

Πίνακας 2.3

Αναθέσεις προμηθειών υλικών αγαθών που ολοκληρώθηκαν από 01/01/2016 έως 07/08/2016

	Σύνολο αναθέσεων	π.δ.	Αναθέσεις με κατακύρωση ειδών	π.δ. ειδών που κατακυρώθηκαν	Ποσά κατακύρωσης	Αναθέσεις χωρίς κατακύρωση ειδών	π.δ. ειδών που δεν κατακυρώθηκαν
Απευθείας ανάθεση	2	51.470,72€	2	51.470,72€	51.470,72€	0	0
Πρόχειρος διαγωνισμός	16	325.919,49€	8	170.528,07€	149.767,48€	8	155.391,41€
Ανοικτός διαγωνισμός	3	684.657,24€	0	0	0	3	684.657,24€
Σύνολο	21	1.062.047,45€	10	221.998,79€	201.238,20€	11	840.048,65€

*όλα τα ποσά είναι χωρίς Φ.Π.Α.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης και το 2016 επέλεξε να προκηρύξει, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, πρόχειρους διαγωνισμούς για την προμήθεια υλικών αγαθών για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Έλαβε ποσοστό έκπτωσης 9,35% επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης των ειδών που κατακυρώθηκαν. Αξιολογώντας τα παραπάνω στοιχεία εντοπίζουμε έναν σημαντικό αριθμό διαγωνιστικών διαδικασιών που απέβησαν άγονες.

Στα στοιχεία του Πίνακα 2.3 το ποσό των απευθείας αναθέσεων ανέρχεται στις 51.470,72€. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι την χρονική περίοδο που εξετάζουμε, μετά από δύο άγονους πρόχειρους διαγωνισμούς ο Δήμος ενέκρινε την απευθείας ανάθεση ειδών καθαριότητας, ευπρεπισμού και λοιπών ειδών υγιεινής π.δ. 39.370,71€.

Όσον αφορά την συμμετοχή υποψηφίων προμηθευτών στις διαγωνιστικές διαδικασίες έχουμε έναν υποψήφιο σε πέντε διαδικασίες, σε δύο διαδικασίες είχαμε την συμμετοχή δύο υποψηφίων προμηθευτών, σε δύο διαδικασίες είχαμε την συμμετοχή τριών ενώ μόλις σε μια συμμετείχαν πέντε υποψήφιοι προμηθευτές⁸

2.6 Διενέργεια προμήθειας ομοειδών υλικών

Η προμήθεια κάθε είδους αγαθών από τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού διενεργείται κατά κανόνα κατόπιν δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού ώστε να επιτυγχάνεται, με την συμμετοχή όσο δυνατών περισσότερων προμηθευτών, η ανάπτυξη επαρκούς ανταγωνισμού. Στις περιπτώσεις που η ετήσια δαπάνη προμήθειας ομοειδών ειδών είναι κατώτερη του ποσού των 20.000€ χωρίς Φ.Π.Α. (είτε 15.000€ χωρίς Φ.Π.Α. με το βάσει τις παλαιότερες νομοθετικές προβλέψεις) επιτρέπεται η

⁸ Στα στοιχεία αναφέρονται οι προμηθευτές που συμμετείχαν στο τελικό στάδιο κατάθεσης οικονομικών προσφορών.

προσφυγή στην διαδικασία της απευθείας ανάθεσης⁹. Για την διασφάλιση των συμφερόντων των φορέων και την μη καταστρατήγηση της δυνατότητας εκτέλεσης προμηθειών μέσω της απευθείας ανάθεσης στον υπολογισμό του ύψους της δαπάνης ομοειδών ειδών λαμβάνεται υπόψη η συνολική δαπάνη που απαιτείται για να καλυφθούν οι ετήσιες ανάγκες όλων των υπηρεσιών του Δήμου σε αγαθά που, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και τις συναλλακτικές αντιλήψεις, θεωρούνται όμοια ή ομοειδή ή που, ως εκ της φύσης τους, του αντικειμένου τους ή της λειτουργικότητάς τους, εντάσσονται σε όμοιες ή παρεμφερείς κατηγορίες αγαθών. Επιπλέον σύμφωνα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου του 2012 (Φ.Ε.Κ. υπ' αριθμ. 240/Α'/2012) η διαδικασία ανάδειξης προμηθευτών-χορηγητών, για προμήθειες τροφίμων, λοιπών αναλώσιμων ειδών παντοπωλείου καθώς και παροχών των σχετικών υπηρεσιών, πετρελαιοειδών, φαρμάκων και αναλώσιμου υγειονομικού υλικού για τις ανάγκες των Δήμων, των Ιδρυμάτων και όλων των νομικών τους προσώπων, πραγματοποιείται από τους οικείους Δήμους συνολικά.

Συνεπώς με τις σχετικές προβλέψεις για την διεξαγωγή ενιαίων προμηθειών για ομοειδή προϊόντα αφενός επιτυγχάνεται η μη καταστρατήγηση της δυνατότητας προσφυγής σε διαδικασίες απευθείας ανάθεσης αφετέρου επιδιώκεται η μαζική προμήθεια προϊόντων που οδηγεί σε αγορά των αγαθών σε χαμηλές τιμές. Για την επίτευξη του στόχου αυτού πρέπει οι τεχνικές προδιαγραφές των προϊόντων να καθορίζουν τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά που απαιτούνται ώστε να αμβλύνονται οι διαφοροποιήσεις σε τεχνικές προδιαγραφές όμοιων ή ακόμα και ίδιων προϊόντων που εμφανίζονται μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών και να υπάρχει κοινή στρατηγική κατά τον καθορισμό την ενδεικτικής τιμής μονάδος.

2.6.1 Μελέτη προμήθειας εντύπων, λειτουργικών και καλλιτεχνικών, για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου Θεσσαλονίκης το 2016

Τα έντυπα όπως το φωτοαντιγραφικό χαρτί για τους εκτυπωτές, τα φωτοτυπικά και τις συσκευές τηλεομοιοτυπίας, οι φάκελοι και τα βιβλία αποτελούν ομοειδή αγαθά, τα οποία εντάσσονται στην ευρύτερη κατηγορία αγαθών (κατηγορία γένους) γραφική ύλη και είδη γραφείου και αφορούν στο σύνολό τους την κάλυψη των αναγκών των διοικητικών υπηρεσιών του Δήμου σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 143/2014 Πράξη του 7ου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Παρά την σαφή πρόβλεψη του Ο.Ε.Υ., σχετικά με την υποχρέωση του Τμήματος Προκηρύξεων και Δημοπρασιών για την ομαδοποίηση των ειδών που αιτούνται οι Διευθύνσεις του Δήμου και την κοστολόγηση τους μετά από έρευνα αγοράς, έχουμε την κατάρτιση των τεχνικών

⁹ Άρθρο 118 παρ.1 του Ν.4412/2016

προδιαγραφών και τον καθορισμό της ενδεικτικής τιμής με βάση τις προβλέψεις τις κάθε υπηρεσίας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η προμήθεια λειτουργικών και καλλιτεχνικών εντύπων το 2016. Το 11ο θέμα της ημερησίας διάταξης της 11ης συνεδρίαση της Ο.Ε. προέβλεπε την κατάρτιση όρων του ηλεκτρονικού δημόσιου τακτικού διαγωνισμού για την προμήθεια εντύπων, λειτουργικών και καλλιτεχνικών π.δ. 154.247,31€ με Φ.Π.Α.. Σύμφωνα με την εισήγηση εγκρίνονταν οι τεχνικές προδιαγραφές και η ενδεικτική τιμή μονάδος 190 προϊόντων που είχαν προκύψει από τα σχετικά αιτήματα 15 Διευθύνσεων και 5 Αυτοτελών Τμημάτων του Δήμου. Κατά την εξέταση του θέματος από το συλλογικό όργανο εντοπίστηκαν 17 προϊόντα που διαφοροποιούνταν στην μελέτη παρόλο που με μικρές τροποποιήσεις στις τεχνικές τους προδιαγραφές μπορούσαν να αποτελέσουν τέσσερα ίδια προϊόντα. Συγκεκριμένα:

1. Στην αρχική εισήγηση υπήρχαν τέσσερα αιτήματα από τρεις οργανικές μονάδες του Δήμου για την προμήθεια φακέλου διαστάσεων περίπου 35cm* 25cm ως εξής:

Πίνακας 2.4

Αρχικές τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτικές τιμές φακέλου 35cm*25cm ανά υπηρεσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΡΧΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	Φάκελος λευκός με αυτοκόλλητο κλείσιμο και το λογότυπο του Τμήματος, διαστ. 23X33	800	0,49000 €	392,00 €	23,00%	482,16 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	Φάκελος λευκός με αυτοκόλλητο κλείσιμο και το λογότυπο του Τμήματος, διαστ. 21X30 (A4)	400	0,49000 €	196,00 €	23,00%	241,08 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	Φάκελοι αλληλογραφίας Διάσταση: 35x25εκ Χρώμα Λευκό Αναγραφόμενα:το λογότυπο του Δήμου Θεσσαλονίκης έγχρωμο στα ελληνικά καθώς και διεύθυνση του Δημαρχείου (συνημμένο δείγμα Νο 3 μόνο αναφορικά με τις διαστάσεις)	1000	0,07000 €	70,00 €	23,00%	86,10 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ	Φάκελοι αλληλογραφίας μεγέθους Α4 με λογότυπο του Δήμου	100	0,30000 €	30,00 €	23,00%	36,90 €
				688,00 €		846,24 €

Μετά την απόσυρση του θέματος και την σχετική πρόταση μέλους της Ο.Ε. οι προδιαγραφές και οι ενδεικτικές τιμές διαμορφώθηκαν ως εξής:

Πίνακας 2.5

Διαμορφωθείσες τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτική τιμή φακέλου 35cm*25cm ανά υπηρεσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΝΕΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΝΕΑ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, αριστερά πάνω τυπωμένο το λογότυπο του Δήμου και του Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 25X35 εκ	1200	0,07000 €	84,0000 €	23,00%	103,32 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΑ ΠΑΝΩ – ΟΜΟΕΙΔΗ ΠΡΟΪΟΝΤΑ			0,0000 €	23,00%	0,00 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, αριστερά πάνω τυπωμένα το λογότυπο του Δήμου και του Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 25X35 εκ (συνημμένο δείγμα Νο 3 μόνο αναφορικά με τις διαστάσεις)	1000	0,07000 €	70,0000 €	23,00%	86,10 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, αριστερά πάνω τυπωμένα το λογότυπο του Δήμου και του Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 25X35 εκ	100	0,07000 €	7,0000 €	23,00%	8,6100 €
				161,00 €		198,03 €

Συνεπώς επήλθε μια μείωση της π.δ. της τάξεως του 76,5%.

2. Στην αρχική εισήγηση υπήρχαν επτά αιτήματα από έξι οργανικές μονάδες του Δήμου για την προμήθεια φακέλου διαστάσεων περίπου 11,5cm*23cm με παράθυρο ως εξής:

Πίνακας 2.6

Αρχικές τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτικές τιμές φακέλου 11,5cm*23cm ανά υπηρεσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΡΧΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΩΝ	Φάκελοι αλληλογραφίας λευκοί	25000	0,03500 €	875,00 €	23,00%	1.076,25 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φάκελοι αλληλογραφίας λευκοί, με δεξιό παράθυρο και με επωνυμία ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ με αυτοκόλλητη ταινία 23x11 εκ	6500	0,05000 €	325,00 €	23,00%	399,75 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ Π.Ε.	Φάκελοι αλληλογραφίας με το λογότυπο του Δήμου άσπροι με δεξί παράθυρο 23x11 εκ	2000	0,03360 €	67,20 €	23,00%	82,66 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	Φάκελοι λευκοί αλληλογραφίας τυπωμένοι με τον τίτλο Διεύθυνσης Οικονομικής & Ταμειακής Διαχείρισης – Τμήμα Ταμείου, αριστερά το παράθυρο, χωρίς σφραγίδα ταχυδρομείου (ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ Β') (22x11cm)	50000	0,10000 €	5.000,00 €	23,00%	6.150,00 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	Φάκελοι λευκοί αλληλογραφίας τυπωμένοι με τον τίτλο Διεύθυνσης Οικονομικής & Ταμειακής Διαχείρισης – Τμήμα Ταμείου, αριστερά το παράθυρο, με σφραγίδα ταχυδρομείου (ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ Β') (22x11cm)	25000	0,10000 €	2.500,00 €	23,00%	3.075,00 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΤΩΝ	Λευκοί Φάκελοι αλληλογραφίας αυτοκόλλητοι διαστάσεων 23x11 εκ. Με τυπωμένο το λογότυπο και τα ταχυδρομικά στοιχεία του Δήμου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Ληξιαρχείου, με παράθυρο διαστάσεων 9x4,5 εκ Στα δεξιά του φακέλου, έτσι ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη. Δείγμα 2	8000	0,02850 €	228,00 €	23,00%	280,44 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΩΝ	Φάκελος αυτοκόλλητος με δεξί παράθυρο 11x23 (δείγμα)	20000	0,04000 €	800,00 €	23,00%	984,00 €
				9.795,20 €		12.048,10 €

Μετά την απόσυρση του θέματος και την σχετική πρόταση μέλους της Ο.Ε. οι προδιαγραφές και οι ενδεικτικές τιμές διαμορφώθηκαν ως εξής:

Πίνακας 2.7

Διαμορφωθείσες τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτική τιμή φακέλου 11,5cm*23cm ανά υπηρεσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΝΕΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΝΕΑ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΔΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΩΝ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο δεξιά ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη, τυπωμένο το λογότυπο της Διεύθυνσης και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23 εκ	25000	0,0350 €	875,0000 €	23,00%	1.076,25 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο δεξιά ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη, τυπωμένο το λογότυπο της Διεύθυνσης και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23 εκ	6500	0,0350 €	227,5000 €	23,00%	279,83 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ Π.Ε.	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο δεξιά, τυπωμένο το λογότυπο της Διεύθυνσης και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23 εκ	2000	0,0336 €	67,2000 €	23,00%	82,66 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο αριστερά ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη, τυπωμένα το λογότυπο της της Διεύθυνσης και του Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23 εκ	50000	0,0350 €	1.750,0000 €	23,00%	2.152,50 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο αριστερά ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη, τυπωμένα το λογότυπο της Διεύθυνσης και του Τμήματος - τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας - η σφραγίδα ταχυδρομείου (ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ Β'), αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23 εκ	25000	0,0350 €	875,0000 €	23,00%	1.076,25 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΕΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΤΩΝ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο δεξιά ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη, τυπωμένα το λογότυπο της Διεύθυνσης και του Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23 εκ	8000	0,0285 €	228,0000 €	23,00%	280,44 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΩΝ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, με παράθυρο δεξιά ώστε να είναι διακριτά τα στοιχεία του παραλήπτη, τυπωμένα το λογότυπο του αυτοτελούς τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, με αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 23x11,5 εκ	20000	0,0350 €	700,0000 €	23,00%	861,00 €
				4.722,70 €		5.808,92 €

Συνεπώς επήλθε μια μείωση της π.δ. της τάξεως του 51,8%. Ιδιαίτερη διαφοροποίηση στον συνολικό προϋπολογισμό για το είδος επήλθε εξαιτίας διαφοράς του ενδεικτικού προϋπολογισμού για τους φακέλους της Διεύθυνσης Οικονομικής και Ταμειακής Διαχείρισης. Η αρχική πρόβλεψη για 0,10€ το τεμάχιο βασιζόταν σε προηγούμενες τιμές προμήθειας φακέλων χωρίς να λάβει η υπηρεσία υπόψη την διαφοροποίηση στην ποσότητα της προκειμένης προμήθειας.

3. Στην αρχική εισήγηση υπήρχαν τρία αιτήματα από τρεις οργανικές μονάδες του Δήμου για την προμήθεια σακουλών διαστάσεων περίπου 36cm*12cm*40cm+5(πλάτος-πιέτα-ύψος) ως εξής:

Πίνακας 2.8

Αρχικές τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτικές τιμές σακούλας ανά υπηρεσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΡΧΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ, ΝΕΟΛΑΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	ΣΑΚΟΥΛΕΣ ΜΕ ΛΟΓΟΤΥΠΟ 1)ΧΑΡΤΙ: 150 γραμμαρίων 2)ΔΙΑΣΤΑΣΗ: 40x35 3)CMYK	2000	0,40000 €	800,00 €	23,00%	984,00 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	Σακούλες διαστάσεων 36x12x40+5 (πλάτος-πιέτα-ύψος) σε λευκό χρώμα με την κεφαλή του Μεγάλου Αλεξάνδρου και το λογότυπο "Δήμος Θεσσαλονίκης". Στην δεύτερη όψη τα ίδια στοιχεία σε ξενόγλωσσο κείμενο "CITY OF THESSALONIKI". Με περαστά κορδόνια. Ενισχυμένη στο σημείο δεσίματος και στη βάση, με χαρτόνια 500gsm. Χαρτί whitekraft 160 γραμμαρίων. Εκτύπωση τετραχρωμία (CMYK)	450	0,48780 €	219,51 €	23,00%	270,00 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	Σακούλες διαστάσεων 36x12x40+5 (πλάτος-πιέτα-ύψος) σε λευκό χρώμα με την κεφαλή του Μ.Αλεξάνδρου και το λογότυπο "Δήμος Θεσσαλονίκης". Στην δεύτερη όψη τα ίδια στοιχεία σε ξενόγλωσσο κείμενο "CITY OF THESSALONIKI". Με περαστά κορδόνια. Ενισχυμένη στο σημείο δεσίματος και στη βάση, με χαρτόνια 500gsm. Χαρτί whitekraft 160 γραμμαρίων. Εκτύπωση ΔΥΟ ΧΡΩΜΑΤΑ Offset	1700	0,52000 €	884,00 €	23,00%	1.087,32 €
				1.903,51 €		2.341,32 €

Μετά την απόσυρση του θέματος και την σχετική πρόταση μέλους της Ο.Ε. οι προδιαγραφές και οι ενδεικτικές τιμές διαμορφώθηκαν ως εξής:

Πίνακας 2.9

Διαμορφωθείσες τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτική τιμή σακούλας ανά υπηρεσία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΝΕΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΝΕΑ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ, ΝΕΟΛΑΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	Σακούλες διαστάσεων 36x12x40+5 (πλάτος-πιέτα-ύψος) σε λευκό χρώμα με την κεφαλή του Μεγάλου Αλεξάνδρου και το λογότυπο "Δήμος Θεσσαλονίκης". Στην δεύτερη όψη τα ίδια στοιχεία σε ξενόγλωσσο κείμενο "CITY OF THESSALONIKI". Με περαστά κορδόνια. Ενισχυμένη στο σημείο δεσίματος και στη βάση, με χαρτόνια 500gsm. Χαρτί whitekraft 160 γραμμαρίων. Εκτύπωση τετραχρωμία (CMYK)	1600	0,4878 €	780,4800 €	23,00%	959,99 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	Σακούλες διαστάσεων 36x12x40+5 (πλάτος-πιέτα-ύψος) σε λευκό χρώμα με την κεφαλή του Μεγάλου Αλεξάνδρου και το λογότυπο "Δήμος Θεσσαλονίκης". Στην δεύτερη όψη τα ίδια στοιχεία σε ξενόγλωσσο κείμενο "CITY OF THESSALONIKI". Με περαστά κορδόνια. Ενισχυμένη στο σημείο δεσίματος και στη βάση, με χαρτόνια 500gsm. Χαρτί whitekraft 160 γραμμαρίων. Εκτύπωση τετραχρωμία (CMYK)	450	0,4878 €	219,5100 €	23,00%	270,00 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	Σακούλες διαστάσεων 36x12x40+5 (πλάτος-πιέτα-ύψος) σε λευκό χρώμα με την κεφαλή του Μεγάλου Αλεξάνδρου και το λογότυπο "Δήμος Θεσσαλονίκης". Στην δεύτερη όψη τα ίδια στοιχεία σε ξενόγλωσσο κείμενο "CITY OF THESSALONIKI". Με περαστά κορδόνια. Ενισχυμένη στο σημείο δεσίματος και στη βάση, με χαρτόνια 500gsm. Χαρτί whitekraft 160 γραμμαρίων. Εκτύπωση τετραχρωμία (CMYK)	1700	0,4878 €	829,2600 €	23,00%	1.019,99 €
				1.829,25 €		2.249,98 €

Συνεπώς επήλθε μια μείωση της π.δ. της τάξεως του 3,9%.

4. Στην αρχική εισήγηση υπήρχαν τρία αιτήματα από τρεις οργανικές μονάδες του Δήμου για την προμήθεια φακέλων αλληλογραφίας διαστάσεων περίπου 11,5cm*23cm με εκτυπωμένα τα στοιχεία της υπηρεσίας ως εξής:

Πίνακας 2.10

Αρχικές τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτικές τιμές φακέλου 11,5cm*23cm

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΡΧΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	Φάκελος λευκός με αυτοκόλλητο κλείσιμο και το λογότυπο του Τμήματος, διαστ. 11,5x23	1000	0,24000 €	240,00 €	23,00%	295,20 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ	Φάκελοι αλληλογραφίας μεγέθους 11x22 εκ με λογότυπο του Δήμου	300	0,18000 €	54,00 €	23,00%	66,42 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φάκελοι αλληλογραφίας λευκοί, με επωνυμία ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΡΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ με αυτοκόλλητη ταινία 23x11εκ	23000	0,05000 €	1.150,00 €	23,00%	1.414,50 €
				1.444,00 €		1.776,12 €

Μετά την απόσυρση του θέματος και την σχετική πρόταση μέλους της Ο.Ε. οι προδιαγραφές και οι ενδεικτικές τιμές διαμορφώθηκαν ως εξής:

Πίνακας 2.11

Διαμορφωθείσες τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτικές τιμές φακέλου 11,5cm*23cm

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΝΕΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΟΥΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΝΕΑ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΦΠΑ	ΝΕΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕ ΦΠΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, αριστερά πάνω τυπωμένα το λογότυπο του Δήμου-Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5X23 εκ	1000	0,1800 €	180,0000 €	23,00%	221,40 €
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, αριστερά πάνω τυπωμένα το λογότυπο του Δήμου-Τμήματος και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5X23 εκ	300	0,1800 €	54,0000 €	23,00%	66,42 €
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Φάκελος αλληλογραφίας, λευκός, αριστερά πάνω τυπωμένο το λογότυπο της Διεύθυνσης και τα ταχυδρομικά στοιχεία της υπηρεσίας, αυτοκόλλητη ταινία για κλείσιμο, διάσταση 11,5x23εκ	23000	0,0350 €	805,0000 €	23,00%	990,15 €
				1.039,00 €		1.277,97 €

Συνεπώς επήλθε μια μείωση της π.δ. της τάξεως του 28%. Κατά τον επαναπροσδιορισμό των ενδεικτικών τιμών η τιμή στον φάκελο με εκτύπωση των στοιχείων της υπηρεσίας στις δύο πρώτες περιπτώσεις καθορίστηκε στα 0,18€ καθώς η προβλεπόμενη ποσότητα είναι μικρότερη ενώ στην τρίτη περίπτωση που έχουμε προμήθεια 23.000 φακέλων έχουμε καθορισμό ενδεικτικής τιμής

0,035€ ανά τεμάχιο.

Από την εναρμόνιση των τεχνικών χαρακτηριστικών των παραπάνω 17 ομοειδών προϊόντων προέκυψε μια μείωση στην π.δ. της τάξης των 7.476,88€. Η έγκριση των όρων διενέργειας επανήλθε στο 27ο θέμα της ημερήσιας διάταξης της 16ης συνεδρίασης της Ο.Ε. με τροποποιημένους τις τεχνικές προδιαγραφές και ενδεικτικές τιμές με συνολική π.δ. 147.334,94€ με Φ.Π.Α.. Η συνολική μείωση ανέρχεται στα 6.912,77€ καθώς μέρος του ποσού από τις αρχικά εγκεκριμένες Προτάσεις Ανάλυσης Υποχρέωσης που "αποδεσμεύτηκαν" διατέθηκαν για την αγορά περισσότερων μονάδων συγκεκριμένου είδους.

2.7 Εξέταση αιτιών απόρριψης υποψηφίων προμηθευτών

Όπως γίνεται αντιληπτό από την εξέταση των στοιχείων για την διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών στο Δ.Θ. η συμμετοχή υποψηφίων προμηθευτών είναι πολύ χαμηλή. Παρακάτω παρουσιάζονται ανά κατηγορία κάποιες από τις περιπτώσεις αποκλεισμού συμμετεχόντων που είτε από δική τους αμέλεια δεν εξασφάλισαν την συμμετοχή τους είτε ο Δήμος κατά την διαμόρφωση των όρων των διακηρύξεων ή κατά τα στάδια ελέγχου δικαιολογητικών, τεχνικών προδιαγραφών και των οικονομικών προσφορών προκάλεσε τον αποκλεισμό τους.

2.7.1 Απόρριψη υποψήφιου προμηθευτή λόγο υποβολής ελλιπών δικαιολογητικών

Η Επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού για την προμήθεια ελαστικών επιστρωτών και αεροθαλάμων για την κάλυψη των αναγκών του στόλου των οχημάτων του Δ.Θ. π.δ. 370.000,00€ (υπ'αριθμ. 7/2014 μελέτη) απέρριψε συμμετέχοντα καθώς από αμέλεια υπέβαλε μόνο τα αντίγραφα των πιστοποιητικών και όχι τα πρωτότυπα. Αντίστοιχα η επιτροπή αξιολόγησης του πρόχειρου διαγωνισμού για την προμήθεια φαρμάκων και φαρμακευτικών ειδών για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δ.Θ., π.δ. 23.338,45€ απέκλεισε συμμετέχουσα καθώς στον φάκελο δεν είχε προσθέσει δεύτερο αντίγραφο των δικαιολογητικών. Ο ισχυρισμός της επιτροπής εδράζεται στο άρθρο 12 της υπουργικής απόφασης 11389/93 στο οποίο ρητά αναφέρεται «Με ποινή να μην γίνουν αποδεκτές οι προσφορές υποβάλλονται, μέσα σε φάκελο καλά σφραγισμένο, σε δύο αντίγραφα».

2.7.2. Απόρριψη υποψήφιου προμηθευτή λόγο παλαιότερων παραβάσεων

Στον ανοικτό διεθνή διαγωνισμό για την προμήθεια τροφίμων (2016) συμμετέχοντας κατέθεσε το προβλεπόμενο κατά την διακήρυξη Απόσπασμα Ποινικού Μητρώου που εκδόθηκε από το Τμήμα Μητρώου Εισαγγελίας Πρωτοδικών Βέροιας. Το απόσπασμα αυτό κατέγραφε, σε αντίθεση

με όσα ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, το σύνολο παλαιότερων αγορανομικών παραβάσεων του φυσικού προσώπου για τις οποίες είχαν επιβληθεί είτε χρηματικές ποινές – πρόστιμα είτε ποινές φυλάκισης από 10 έως 40 ημέρες οι οποίες είχαν μετατραπεί σε χρηματικές ποινές και είχαν πληρωθεί. Η αρμόδια επιτροπή διενέργειας πρότεινε τον αποκλεισμό του επικαλούμενη το άρθρο 8 της διακήρυξης¹⁰ όπου ορίζεται «Απόσπασμα Ποινικού Μητρώου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχουν καταδικασθεί για αδίκημα σχετικά με την επαγγελματική τους δραστηριότητα». Ο συμμετέχων κατέθεσε ένσταση κατά του πρακτικού αξιολόγησης δικαιολογητικών επικαλούμενος την διάταξη του άρθρου 576 (παρ. 3 & 4) του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για το αντίγραφο Γενικής Χρήσης (που αντικατέστησε το απόσπασμα ποινικού μητρώου). Στο άρθρο αναφέρεται «3. Στο αντίγραφο γενικής χρήσης καταχωρίζεται το περιεχόμενο όλων των δελτίων ποινικού μητρώου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εκτός από εκείνα: α) που αναγράφουν χρηματική ποινή ή ποινή φυλάκισης έως έξι μήνες, μετά την πάροδο τριών ετών, β) που αναγράφουν ποινή φυλάκισης πέραν των έξι μηνών ή ποινή περιορισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα, μετά την πάροδο οκτώ ετών, γ) που αναγράφουν κάθειρξη, μετά την πάροδο είκοσι ετών. 4. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν από την απότιση της ποινής. Αν επήλθε μεταγενέστερη καταδίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα, οι προθεσμίες αυτές αρχίζουν από την απότιση της νέας ποινής.». Η Ο.Ε. αποδέχθηκε ενέκρινε την συμμετοχή του ενιστάμενου στην επόμενη φάση αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών καθώς στην περίπτωση του συνέτρεχαν οι παραπάνω προϋποθέσεις.

2.7.3 Απόρριψη μοναδικού υποψήφιου προμηθευτή λόγω μη επαρκούς ανταγωνισμού

Σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 203/2014 και 315/2014 Πράξεις του 7ου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου «Στο πλαίσιο αυτό, στην περίπτωση που στο διαγωνισμό συμμετείχε μόνο ένας υποψήφιος προμηθευτής, όπου αναμφισβήτητα, δεν αναπτύχθηκε επαρκής ανταγωνισμός – στον οποίο αποσκοπεί ο διέπων τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων κανόνας που επιβάλλει τη σύναψη τους κατόπιν ανοικτού διαγωνισμού για να είναι νόμιμη η απόφαση κατακύρωσης της προμήθειας σε αυτόν, απαιτείται ειδική αιτιολογία ότι η μοναδική προσφορά, κρίνεται συμφέρουσα.».

Η εφαρμογή της παραπάνω διάταξης ελλοχεύει κίνδυνο ακυρότητας της απόφασης του συλλογικού οργάνου καθώς η ειδική αιτιολογία που αναφέρεται δεν προσδιορίζεται ως προς το περιεχόμενο, το εύρος στοιχείων στα οποία πρέπει να αναφέρεται και τα χρονικά πλαίσια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η διαδικασία προμήθειας ανοιχτών σκαφών αποκομιδής

¹⁰ 83/2015 Διακήρυξη Δήμου Θεσσαλονίκης

απορριμμάτων χωρητικότητας 7m³ και ανοικτών απορριμματοκιβωτίων χωρητικότητας 30m³ για τις ανάγκες της Διεύθυνσης Ανακύκλωσης και Διαχείρισης Αστικών Απορριμμάτων¹¹.

Κατά την διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν δύο υποψήφιοι προμηθευτές εκ των οποίων ο ένας αποκλείστηκε κατά το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού. Η Ο.Ε. λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω πρόβλεψη περί μη επαρκούς ανταγωνισμού ματαίωσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (851/2015 Α.Ο.Ε.) αναφέροντας στην απόφαση αντίστοιχο διαγωνισμό του Δήμου Κιλκίς¹² όπου οι προβλεπόμενες τιμές ήταν ιδιαίτερα χαμηλές. Κατά της απόφασης ματαίωσης στράφηκε ο υποψήφιος προμηθευτής καταθέτοντας ένσταση ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης¹³ υποστηρίζοντας στο πρώτο σκέλος της ένστασης του ότι δεν υπήρχε επαρκής αιτιολόγηση της απόφασης. Η γενική σύγκριση με το διαγωνισμό του Δήμου Κιλκίς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι στοιχειοθετεί επαρκή αιτιολογία καθώς σύμφωνα και με υπ' αριθμ. 205040/15 Έρευνα και Τεχνική Γνωμάτευση του Πραγματογνώμονα Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης προέκυψε ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά και ξεχωριστά υλικά με ειδικά ατομικά χαρακτηριστικά όπου τα υλικά του Δήμου Κιλκίς είναι τυποποιημένα υλικά εμπορικής σειράς ενώ τα υλικά του ΔΘ είναι υλικά κατά παραγγελία (custom) και συνεπώς δεν είναι δυνατή η σύγκριση των τιμών διακήρυξης μεταξύ Δήμων. Ο Γενικό Γραμματέας έκανε δεκτή την ένσταση του υποψηφίου προμηθευτή στο σκέλος αυτό.

2.8 Εξέταση περιεχομένου ενστάσεων συμμετεχόντων

Κατά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών των συμμετεχόντων στις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση προμηθειών οι συμμετέχοντες καταθέτουν ενστάσεις κατά άλλων συμμετεχόντων που αφορούν την τήρηση των τύπων και των προβλέψεων των διαδικασιών.

Στον πρόχειρο διαγωνισμό για την προμήθεια αδρανών υλικών και τσιμέντου, π.δ. 50.902,32€ (2013) αποκλείστηκε η μία εκ των δύο συμμετεχουσών εταιριών καθώς ενώ τα δικαιολογητικά που κατατέθηκαν ήταν σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης ο εκπρόσωπος της εταιρίας δεν προσκόμισε βεβαίωση εκπροσώπησης με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής. Η δεύτερη εταιρία κατέθεσε ένσταση επικαλούμενη το άρθρο 11 παρ 5 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. που προέβλεπε ότι «εφόσον οι προμηθευτές συμμετέχουν στους διαγωνισμούς με εκπροσώπους τους, υποβάλλουν μαζί με την

11 23/2013 Διακήρυξη Δήμου Θεσσαλονίκης

12 27/1/2014 Διακήρυξη Δήμου Κιλκίς

13 Άρθρο 238 παρ. 1 του Ν.3852/2010. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων κατά τα άρθρα 225, 226 και 227 του παρόντος ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κ.Δ.Κ. , οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις Επιτροπές Ελεγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

προσφορά βεβαίωση εκπροσώπησης, βεβαιούμενου του γνησίου της υπογραφής του εκπροσωπούμενου από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή ή συμβολαιογράφο» και την σχετική υπ' αριθμ. 1285/2009 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Σ.τ.Ε.. Η Ο.Ε. αποδέχθηκε την ένσταση.

Ένα άλλο ζήτημα που απασχόλησε την Ο.Ε. το εξεταζόμενο διάστημα ήταν η ακριβής αναγραφή δραστηριότητας στα Πιστοποιητικά των Επιμελητηρίων καθώς οι διακηρύξεις προέβλεπαν την ακριβή καταγραφή δραστηριότητας παραγωγής ή εμπορίας των δημοπρατούμενων υλικών. Αποτέλεσμα αυτού ήταν η απόρριψη συμμετεχόντων μετά από ένσταση άλλου συμμετέχοντα.

Χαρακτηριστικά κατά την διαδικασία αξιολόγησης δικαιολογητικών και τεχνικών προσφορών του πρόχειρου διαγωνισμού του Δήμου για την προμήθεια σιδηρουργικών προϊόντων, π.δ. 64.267,94€ (2013) συμμετέχοντας κατέθεσε ένσταση καθώς σε πιστοποιητικό επιμελητηρίου έτερου συμμετέχοντα αναγραφόταν ως δραστηριότητα «αντικείμενο εργασιών ειδών συρματοουργίας & κατασκευής καρφιών & καρφοβελόων & συναφών ειδών» ενώ το άρθρο 3 της διακήρυξης ανέφερε ότι γίνονται δεκτοί όσοι ασχολούνται με την παραγωγή ή εμπορία των δημοπρατούμενων υλικών. Η Ο.Ε. με την υπ' αριθ. 183/2014 δεν αποδέχθηκε τον αποκλεισμό του συμμετέχοντα θεωρώντας τον ισχυρισμό του ενιστάμενου αβάσιμο. Παρόλα αυτά στον έλεγχο νομιμότητας της απόφασης της Ο.Ε. ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης επικαλούμενος την υπ' αριθμ. 662/80 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους όπου αναφέρεται ότι στους διαγωνισμούς προμηθειών γίνονται δεκτοί όσοι αποδεικνύουν με πιστοποιητικά των Επιμελητηρίων ότι ασκούν εμπορικό ή βιομηχανικό επάγγελμα, ειδικό όμως σε σχέση με την προκηρυχθείσα προμήθεια δηλαδή παραγωγής ή εμπορίας του υπό προμήθεια πράγματος ή ομοειδούς, ώστε να παρέχουν εγγύα για την ακριβή εκπλήρωση των αναλαμβανομένων υποχρεώσεων, διαφορετικά αποκλείονται, ακύρωσε την απόφαση. Αντίστοιχη περίπτωση αποτελεί ο αποκλεισμός ενός εκ των τριών συμμετεχόντων στον πρόχειρο διαγωνισμό για την προμήθεια αντικυματικών διαδρόμων για τις ανάγκες λειτουργίας της κολυμβητικής δεξαμενής του Δημοτικού Κολυμβητηρίου, π.δ. 9.348,00€ (με ΦΠΑ) (2014). Το πιστοποιητικό από το οικείο επιμελητήριο ανέγραφε ως αντικείμενο της επιχείρησης «η κατασκευή και εμπορία κολυμβητικών δεξαμενών και άλλων αντικειμένων από οπλισμένο πολυεστέρα ή από άλλα υλικά καθώς επίσης και η εμπορία λοιπών πλαστικών υλών» και η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης έκρινε ότι δεν είναι συναφές με «την εμπορία αντικυματικών διαδρομών».

Κατά την εξέταση των δικαιολογητικών εντοπίζονται προβλήματα που αφορούν την κατάθεση της απαιτούμενης ασφαλιστικής ενημερότητας από τον αρμόδιου φορέα για τους εργαζομένους και

για τους εργοδότες της επιχείρησης.

Στον διαγωνισμό για την προμήθεια λειτουργικών και καλλιτεχνικών εντύπων (2014) , π.δ. 54.570,25€ συμμετέχοντας κατέθεσε ένσταση εναντίον άλλου συμμετέχοντα επικαλούμενος την μη κατάθεση ασφαλιστικής ενημερότητας του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα για τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρίας. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., που ήταν σε ισχύ πριν την ψήφιση του Ν.4412/2016, οι συμμετέχοντες υποχρεώνονταν να υποβάλλουν μαζί με την προσφορά τους και πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια κατά περίπτωση αρχή από το οποίο προκύπτει ότι είναι ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Το πιστοποιητικό αφορούσε όλους τους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στην επιχείρηση τους συμμετέχοντας και των εργοδοτών που είναι ασφαλισμένοι σε διαφορετικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και όχι μόνο τους ασφαλισμένους στο Ι.Κ.Α.¹⁴ Στην περίπτωση αυτή ο συμμετέχοντας δήλωσε προφορικά ότι είναι ασφαλισμένος στο Ι.Κ.Α. καθώς παρέχει εργασία χωρίς όμως να καταθέσει το καταστατικό της επιχείρησης που να ορίζει κάτι τέτοιο ή υπεύθυνη δήλωση με το συγκεκριμένο περιεχόμενο. Η Ο.Ε. έκανε αποδεκτή την ένσταση και απέκλεισε τον δεύτερο συμμετέχοντα.

Κατά τον πρόχειρο διαγωνισμό για την προμήθεια ξενοδοχειακού εξοπλισμού για το κτίριο κοινωνικής πρόνοιας για την λειτουργία δημοτικών ιατρείων στην Ενότητα Τριανδρίας υπήρξε αποκλεισμός υποψήφιου προμηθευτή καθώς δεν υπήρχε ασφαλιστική ενημερότητα για όλα τα μέλη της Α.Ε. από τον Ο.Α.Ε.Ε. Με ένσταση της, η οποία έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. 33578/1339/30-04-2015 γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Δ.Θ., κατέθεσε σχετική απόφαση του Ο.Α.Ε.Ε. που προβλέπει ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Ανωνύμων Εταιριών δεν υποχρεούνται σε ασφάλιση από τον Ο.Α.Ε.Ε. εφόσον δεν κατέχουν μετοχές άνω του 3%.

2.9 Εξέταση παρατυπιών του Δήμου κατά την διενέργεια διαγωνισμών

2.9.1 Μη ορθή τήρηση τύπων και διαδικασιών από τον Δήμο Θεσσαλονίκης

Στην περίπτωση του προμήθειας ανοιχτών σκαφών αποκομιδής απορριμμάτων χωρητικότητας 7m³ και ανοικτών απορριμματοκιβωτίων χωρητικότητας 30m³ για τις ανάγκες της Διεύθυνσης Ανακύκλωσης και Διαχείρισης Αστικών Απορριμμάτων¹⁵ στο δεύτερο σκέλος της ένστασης ο υποψήφιος προμηθευτής υποστηρίζει ότι κατά την έκδοση της προσβαλλομένης απόφασης ματαίωσης παραβιάστηκε το κατοχυρωμένο δικαίωμα για προηγούμενη ακρόαση. Ο ελεγκτής νομιμότητας επικαλούμενος το άρθρο 20§2 του Συντάγματος όπου ορίζεται ότι «Το δικαίωμα της

14 Υπ' αριθμ. 228/1998 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.

15 Υπ' αριθμ. 23/2013 Διακήρυξη Δήμου Θεσσαλονίκης

προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του». Περαιτέρω, με το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999) ρυθμίζει, όπως αναφέρεται και στην οικεία εισηγητική έκθεση, η άσκηση του ως άνω Συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος, ειδικότερα δε στην παράγραφο 1 το εν λόγω άρθρο 6, το οποίο επιγράφεται «προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου», προβλέπει ότι οι διοικητικές αρχές, πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, οφείλουν να καλούν τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή προφορικά, ως προς τα σχετικά ζητήματα ενώ με τις λοιπές διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η διαδικασία ασκήσεως του εν λόγω δικαιώματος αποδέχθηκε και το δεύτερο σκέλος την ένστασης.

Κατά την 23η Συνεδρίαση του Δ.Σ. (23/11/2013) εγκρίθηκε προμήθεια τροχήλατων κάδων αποκομιδής απορριμμάτων χωρητικότητας 360 και 770 λίτρων. Στην 42η Συνεδρίαση της Ο.Ε. (5/11/2014) κατακυρώθηκε μέρος του δημοσίου διεθνούς διαγωνισμού για την σχετική προμήθεια και εκδόθηκε η 1769/2014 Α.Ο.Ε.. Κατά τον έλεγχο νομιμότητας (25/11/2014) ακυρώθηκε από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης εξαιτίας παράβασης τύπων της διαδικασίας. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010) περί λειτουργίας της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ορίζεται ότι «1. Οι επιτροπές έχουν απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Οι επιτροπές συνεδριάζουν δημόσια και αποφασίζουν με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιο να λάβει απόφαση είναι το δημοτικό συμβούλιο» και «8. Αν κάποιο μέλος της επιτροπής αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και τόσο η άρνηση όσο και η λευκή ψήφος λογίζονται ως αρνητικές ψήφους». Στην συγκεκριμένη περίπτωση κατά την λήψη της απόφασης από τα 9 παρόντα μέλη δύο απέχουν, τρία ψηφίζουν λευκό και τέσσερα ψηφίζουν υπέρ της κατακύρωσης. Η αμέλεια αυτή επέφερε καθυστέρηση στην τελική έκβαση του διαγωνισμού καθώς κατακυρώθηκε η προμήθεια στις 17/12/2016 με την απαιτούμενη πλειοψηφία.

2.9.2 Δικαιολογητικά συμμετοχής υποψηφίων

Στην περίπτωση των δικαιολογητικών συμμετοχής έχουν εντοπιστεί απαιτήσεις στους όρους των διακηρύξεων που δεν συνάδουν με την κείμενη νομοθεσία.

Χαρακτηριστικά παράδειγμα που διατυπώνεται στο άρθρο 7 παρ 3 της διακήρυξης του ηλεκτρονικού διεθνούς διαγωνισμού για την προμήθεια σακουλών διαφόρων χρήσεων¹⁶ για

¹⁶ Υπ' αριθμ. 27/2016 Διακήρυξη Δήμου Θεσσαλονίκης

κατάθεση του Φ.Ε.Κ. δημοσίευσης του πρακτικού του Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας για τον ορισμό νόμιμου εκπροσώπου. Η σχετική υποχρέωση δημοσίευσης του εκπροσώπου έχει καταργηθεί και αντικατασταθεί με υποχρέωση δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.¹⁷.

2.9.3 Ανάκληση όρων

Κατά την σύνταξη των όρων συμμετοχής κατά τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να εξασφαλίζουν την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Για τον λόγο αυτό πρέπει οι όροι ανάθεσης συμβάσεων να μην αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για την συμμετοχή εταιριών με όρους που δεν έχουν καμία απόρροια στην τελική ποιότητα των ειδών.

Κατά την 23η Συνεδρίαση του Δ.Σ. (23/11/2013) εγκρίθηκε η διενέργεια προμήθειας με διαγωνισμό τριάντα ανοικτών σκαφών και τεσσάρων απορριμματοκιβωτίων. Στην 47η Συνεδρίαση της Ο.Ε. (18/12/2013) με την υπ' αριθμ.1895/2013 απόφαση εγκρίθηκαν οι όροι εκτέλεσης του διαγωνισμού. Στο άρθρο 7 της διακήρυξης απαιτούνταν η προσκόμιση καταλόγου παραδόσεων όμοιων ειδών για τα τρία τελευταία χρόνια και των σχετικών τιμολογίων πώλησης. Οριζόταν μάλιστα ότι θα έπρεπε ο συμμετέχοντας να έχει παραδώσει τουλάχιστον 10 ανοιχτά μεταλλικά απορριμματοκιβώτια χωρητικότητας τουλάχιστον 5m³ το καθένα κατά την τελευταία τριετία. Κατά των όρων στράφηκε συμμετέχοντας επικαλούμενος το γεγονός ότι το συγκεκριμένο προϊόν είναι ιδιαίτερο είδος προμήθειας που εκτελείται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ανά μεγάλα διαστήματα. Χαρακτηριστικά επικαλείται στην ένσταση το γεγονός ότι ο ίδιος ο Δήμος Θεσσαλονίκης δεν έχει προμηθευτεί ανάλογα προϊόντα τουλάχιστον πέντε χρόνια. Συνέπεια της απαίτησης του άρθρου 7 είναι ο αποκλεισμός στον διαγωνισμό νέων επιχειρήσεων με λιγότερα από τέσσερα χρόνια λειτουργίας και η θεώρηση περί φωτογραφικής διάταξης καθώς, σύμφωνα με την ένσταση του συμμετέχοντα, μόνο δύο εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον χώρο των κατασκευών ομοειδών προϊόντων μπορούν να ανταποκριθούν στον όρο αυτό. Το αρμόδιο όργανο λαμβάνοντας υπόψη τις αιτιάσεις του ενιστάμενου αλλά και την σχετική πρόβλεψη του αρ.4 του

¹⁷ Άρθρο 2 παρ. 1 του Ν.4250/2014 (όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 207 του Ν.4281/2014) "Όπου στην κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες, τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, τις ευρωπαϊκές εταιρίες, τις ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα ναφερόμενα στις περιπτώσεις στ,ζ, ΚΑΙ Η Της ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ Ν. 3419/2005 υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών στην ημεδαπή, υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. Είτε πράξης είτε ανακοίνωσης περί της καταχώρησης πράξης ή στοιχείου στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, η υποχρέωση υποβολής σχετικής αίτησης καταργείται από την 1.1.2015, ανεξάρτητα αν η δημοσίευση πραγματοποιείται από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. Ή με επιμέλεια του υπόχρεου. Η σχετική υποχρέωση αντικαθίσταται με υποχρέωση δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ..

Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. το Δημοτικό Συμβούλιο Θεσσαλονίκης ματαίωσε τον συγκεκριμένο διαγωνισμό που θα διεξαγόταν 3/4/2014, τροποποίησε τους όρους και των επανέλαβε στις 2/6/2014. Στην περίπτωση αυτή η μη ορθή κατάρτιση όρων επέφερε καθυστέρηση δύο μηνών στην διενέργεια του διαγωνισμού.

Αντίστοιχη ένσταση κατά των όρων διακήρυξης κατατέθηκε στον πρόχειρο διαγωνισμό που αφορούσε την προμήθεια φωτοτυπικών μηχανημάτων και εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών, π.δ. 24.981,30€ το 2013. Οι τεχνικές προδιαγραφές 13 φωτοαντιγράφων προέβλεπαν την ύπαρξη πέντε τεχνικών χαρακτηριστικών που εντοπίζονται μόνο σε μηχανήμα μιας κατασκευάστριας εταιρίας. Συγκεκριμένα οριζόταν συγκεκριμένη διάσταση της οθόνης αφής (10cm), συγκεκριμένη χωρητικότητα αποθήκευσης χαρτιού, συγκεκριμένη ταχύτητα σάρωσης, συγκεκριμένη χωρητικότητα εξόδου φύλλων και δοχείο γραφίτη ενός τύπου. Η Ο.Ε. αποδέχθηκε τις αιτιάσεις της ένστασης και ματαίωσε τον διαγωνισμό με σκοπό την τροποποίηση των όρων με την πρόβλεψη των κατώτερων απαιτήσεων ανά στοιχείο (πχ τουλάχιστον 10 cm διάσταση οθόνης αφής).

Πέρα όμως από την ανάκληση όρων εξαιτίας ενστάσεων συμμετεχόντων με την αιτίαση της ύπαρξης φωτογραφικών όρων υπάρχουν περιπτώσεις που οι ίδιες οι υπηρεσίες του Δ.Θ. μετά από την επανάληψη διαγωνισμών προμήθειας υλικών που ματαιώθηκαν καθώς ήταν άγονοι προτείνουν την ανάκληση των όρων ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε προμηθευτές να συμμετέχουν. Η τροποποίηση μπορεί να αφορά τόσο τις τεχνικές προδιαγραφές όσο και άλλα στοιχεία της διακήρυξης όπως η κατάθεση των εγγυητικών επιστολών με στόχο της διευκόλυνση συμμετοχής σε περιόδους ιδιαίτερης οικονομικής αστάθειας.

Στην πρώτη περίπτωση αντιστοιχεί διαγωνισμός για την προμήθεια δύο ηλεκτροκίνητων οχημάτων για τις ανάγκες της Διεύθυνσης Ανακύκλωσης και διαχείρισης Απορριμμάτων, π.δ. 73.800,00€ που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 451/31-3-2014 Α.Δ.Σ.. Ο διαγωνισμός ματαιώθηκε στις 30/07/2014 καθώς απέβη άγονος. Επαναλήφθηκε στις 25/08/2014 με τους ίδιους όρους και απέβη άγονος ξανά. Η αρμόδια υπηρεσία επανήλθε στις 25/9/2014 με πρόταση τροποποίησης των όρων καταργώντας την απαίτηση προσκόμισης συγκεκριμένου iSO του κατασκευαστή πλαισίου και προσθέτοντας στην απαίτηση για ύπαρξη ελληνικής έγκρισης τύπου του οχήματος την δυνατότητα ύπαρξης ευρωπαϊκής. Η προμήθεια κατακυρώθηκε στις 24/12/2014 με ποσό κατακύρωσης 72.201,00€. Στην περίπτωση της τροποποίησης όρων για τα προαπαιτούμενα συμμετοχής έχουμε τον διαγωνισμό για την προμήθεια 19 Η/Υ, 17 εκτυπωτών και 2 συστημάτων προβολής, π.δ. 24.969,00€ (2014). Μετά από την ματαίωση του διαγωνισμού καθώς απέβη άγονος η αρμόδια επιτροπή υπηρεσία εισηγείται την μείωση του ύψους των απαιτούμενων εγγυητικών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης.

Εκτός όμως από την ύπαρξη όρων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, εξαιτίας της απουσίας εξειδικευμένου προσωπικού, έχουμε την έγκριση τεχνικών προδιαγραφών για προϊόντα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που δεν ανταποκρίνονται στις κείμενες διατάξεις είτε ζητούνται πιστοποιήσεις των προϊόντων που δεν εκδίδονται από επίσημο φορέα. Το 2014 η Διεύθυνση Ανακύκλωσης και Διαχείρισης Απορριμμάτων προώθησε στην Ο.Ε. τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές για την προμήθεια υλικών antigraffiti για τις ανάγκες καθαρισμού μνημείων και επιφανειών δημοτικών κτιρίων, π.δ. 17.275,35€. Κατά την δημοσίευση της διακήρυξης του πρόχειρου διαγωνισμού κατατέθηκε ένσταση κατά των τεχνικών προδιαγραφών από ιδιώτη που υποστήριζε ότι το υλικό αντιγραφιστικής νόμιμης προστασίας αποτελεί υλικό που ανήκει στην δασμολογική κλάση 32099000 με περιγραφή «χρώματα επίχρησης, βερνίκια με βάση συνθετικά πολυμερή» και συνεπώς δεν αποτελεί καθαριστικό είδος ώστε να υπάρχει βεβαίωση καταχώρησης στο Μητρώο Απορρυπαντικών και Καθαριστικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους ως Απορρυπαντικό και Καθαριστικό όπως προέβλεπε η διακήρυξη. Επιπλέον δεν θα μπορούσε να πιστοποιηθεί από καμία ενδεδειγμένη διαδικασία ότι το προϊόν μπορεί να αποδώσει σε βάθος πενταετίας είτε μετά από 500 αφαιρέσεις graffiti από την επιφάνεια. Η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού αποδέχθηκε τις αιτιάσεις και ζήτησε από την Ο.Ε. την ματαίωση του διαγωνισμού.

Στο διαγωνισμό για την προμήθεια, με τοποθέτηση καμερών για τις ανάγκες του Αυτοτελούς Τμήματος Διαχείρισης Κοιμητηρίων είχαμε την ανάκληση των όρων, μετά από ένσταση συμμετέχοντα, καθώς η περιγραφή τύπου κάμερας στις τεχνικές προδιαγραφές ήταν διαφορετική στην διακήρυξη του διαγωνισμού και στο τεύχος του ενδεικτικού προϋπολογισμού.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη το πλήθος των διαγωνιστικών διαδικασιών που κηρύσσονται άγονες μπορούμε να υποθέσουμε ότι αυτό οφείλεται και στην προϋπολογιζόμενη δαπάνη που προβλέπουν οι υπηρεσίες για την προμήθεια αγαθών. Επιβεβαιωτικό στοιχείο της υπόθεσης αυτής αποτελεί το αίτημα ανάκλησης της υπ' αριθμ. 765/2014 Α.Ο.Ε. που καθόριζε τις τεχνικές προδιαγραφές και την π.δ. για την προμήθεια λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού για την Διεύθυνση Κατασκευών και Συντηρήσεων από την υπηρεσία που εισηγήθηκε το θέμα με την αιτίαση της οικονομικής κρίσης. Το αίτημα ανάκλησης πραγματοποιήθηκε στις 4/9/2014 ενώ η έγκριση των όρων είχε γίνει στις 23/4/2014.

2.9.4 Μεγάλο χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης των διαδικασιών

Ένα ζήτημα που χαρακτηρίζει το σύνολο σχεδόν της λειτουργίας του δημοσίου τομέα, αυτό της καθυστέρησης ολοκλήρωσης των διαδικασιών σε εύλογο χρονικό διάστημα εντοπίζεται και στην

περίπτωση των διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών προμηθειών αγαθών στο Δήμο Θεσσαλονίκης. Το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στην μη έγκαιρη έκδοση των απαραίτητων γνωμοδοτήσεων επί ζητημάτων νομικής φύσης και στην καθυστέρηση εξέτασης ενστάσεων από τα αρμόδια όργανα του Δήμου είτε από τους ελεγκτικούς φορείς με αποτέλεσμα την πάροδο του χρονικού διαστήματος που ισχύουν οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων με κίνδυνο την μη αποδοχή παράτασης της ισχύς τους από μέρους τους και την ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης της προμήθειας.

Κατά την 43η συνεδρίαση της Ο.Ε. (12/11/2014) εγκρίθηκαν οι όροι για την προμήθεια σηματοδοτών της Διεύθυνσης Βιώσιμης Κινητικότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης, π.δ. 72.988,20€. Στο πρώτο στάδιο του διαγωνισμού συμμετείχαν τέσσερις προμηθευτές εκ των οποίων οι τρεις έγιναν αποδεκτοί για να συμμετάσχουν στο επόμενο στάδιο αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Μετά την κατάθεση ένστασης του συμμετέχοντα που είχε αποκλειστεί στο πρώτο στάδιο, την κατάθεση άλλων δύο ενστάσεων από συμμετέχοντες στο στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και ένστασης ενώπιον του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης πέρασε άπραγο ένα διάστημα οχτώ μηνών. Όταν πλέον οι αιτιάσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης επί των ενστάσεων έγιναν δεκτές από τον ελεγκτή νομιμότητας ο μοναδικός συμμετέχοντας που πέρασε στο στάδιο της αξιολόγησης της οικονομικής προσφοράς δεν δέχθηκε να παρατείνει την ισχύ της οικονομικής προσφοράς που είχε καταθέσει με ισχύ έξι μηνών όπως προέβλεπε η διακήρυξη.

2.9.5 Τυπολατρική προσέγγιση της διενέργειας των διαδικασιών

Πέρα από τις ασάφειες που προκύπτουν κατά την έγκριση όρων ενός διαγωνισμού ή της μη ορθής τήρησης των τύπων που οδηγούν σε καθυστερήσεις της σύναψης των σχετικών συμβάσεων προμήθειας αγαθών εντοπίζονται περιπτώσεις όπου οι αρμόδιες επιτροπές διενέργειας και αξιολόγησης των διαγωνισμών δείχνουν υπερβάλλοντα ζήλο υπερβαίνοντας τον ρόλο και την αποστολή τους. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα στο σύνολο των διαγωνιστικών διαδικασιών του Δήμου Θεσσαλονίκης αποτελεί ο αποκλεισμός συμμετέχοντα καθώς κατέθεσε την οικονομική του προσφορά προσθέτοντας στο υπόδειγμα υποβολής της οικονομικής προσφοράς που είχε αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο του Δήμου Θεσσαλονίκης μια προσδιοριστική φράση.

Συγκεκριμένα στον πρόχειρο διαγωνισμό για την «Προμήθεια Επίπλων για τις ανάγκες της Διεύθυνσης Παιδικών Σταθμών, π.δ. 41.626,89€» όπου συμμετείχαν δύο προμηθευτές κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών (δεύτερο στάδιο διαγωνιστικής διαδικασίας) ο ένας αποκλείστηκε καθώς η επιτροπή αξιολόγησης έκρινε ότι η αναγραφή πάνω στο υπόδειγμα

οικονομικής προσφοράς της φράσης «ΠΡΟΣ: ΔΗΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΦΟΡΑ: ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» αποτελεί μη τήρηση του όρου της παραγράφου Γ.1 του άρθρου 6 της διακήρυξης όπου προβλεπόταν ότι «επί ποινή αποκλεισμού οι οικονομικές προσφορές θα είναι συντεταγμένες στο έντυπο προσφοράς της υπηρεσίας». Σύμφωνα με το σχετικό πρακτικό εξέτασης της ένστασης που υπέβαλε ο συμμετέχοντας κατά του αποκλεισμού του η επιτροπή επέμεινε στην θέση της αναφέροντας «Δεν βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια των διαγωνιζομένων η δυνατότητα να αλλοιώσουν το έντυπο προσφοράς αλλάζοντας τη μορφή του ή προσθέτοντας στοιχεία που οι ίδιοι θεωρούν απαραίτητα. Με τον τρόπο αυτό συντάσσονται ομοιόμορφα οι προσφορές, δεν προκύπτουν ζητήματα ασάφειας και είναι ευχερής και άμεση η σύγκριση τους». Η Ο.Ε. έκανε δεκτή την ένσταση και δεν απέρριψε την οικονομική προσφορά του συμμετέχοντα.

Κεφάλαιο 3

Εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για την διενέργεια προμηθειών αγαθών

3.1 Εφαρμοστέα νομοθεσία μέχρι τις 7 Αυγούστου 2016

Οι προμήθειες των Δήμων διενεργούνταν μέχρι την δημοσίευση του Ν. 4412/2016 (08/08/2016) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του Π.Δ. 370/1995 (ΦΕΚ 199 Α'), όπως αυτές τροποποιήθηκαν από το Π.Δ. 105/2000 (ΦΕΚ 100 Α') και το Π.Δ. 57/2000 (ΦΕΚ 45 Α')(άρθρο 209 παρ. 1 Ν. 3463/2006).

Συνεπώς όλες οι προμήθειες διενεργούνταν με βάση τον Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.. Το Π.Δ. 28/1980 χρησιμοποιούνταν μόνο για τις περιπτώσεις των αναθέσεων παροχής υπηρεσιών, έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 2 του άρθρου 209 του Ν. 3463/06, με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του Π.Δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α'), όπως ίσχυε (άρθρο 273 παρ. 1 Ν. 3463/06). Το Π.Δ. 346/1998 καταργήθηκε με το Π.Δ. 60/07.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 248/2007 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το νομοθετικό καθεστώς από το οποίο διέπονταν οι προμήθειες καυσίμων, ελαιολιπαντικών, και λοιπών αναλωσίμων ειδών των Ο.Τ.Α. εξακολούθησε να είναι το Π.Δ. 28/1980 καθ' όσον είχαν εξαιρεθεί από τις διαδικασίες των λοιπών προμηθειών των Ο.Τ.Α. και δεν καταλαμβάνονταν από το άρθρο 209 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Η γνωμοδότηση αυτή δεν έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών και συνεπώς δεν έχει υποχρεωτική εφαρμογή από τη διοίκηση

Από 1/10/2014 εφαρμόστηκε στους Ο.Τ.Α. το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.). Οι διατάξεις του προέβλεπαν την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας, δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του Ν.4281/2014 από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Επίσης εφαρμοζόταν στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο οριζόταν στα έγγραφα της σύμβασης (άρθρο 134 του Ν.4281/2014). Όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση του Ν.4281/2014, οι διατάξεις του Μέρους Β', αποτελούσαν μεταξύ άλλων προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2004, οι οποίες σήμερα έχουν καταργηθεί με τις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014¹⁸.

3.2 Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

Η έκδοση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΕ περιλαμβάνει πρότυπα για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και τη χρηστή διακυβέρνηση. Η καθιέρωση προδιαγραφών σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων (άρθρο 24) ενισχύουν τα επίπεδα διαφάνειας ενώ οι προβλέψεις για διαβουλεύσεις στην αγορά εξασφαλίζουν στις δημόσιες προμήθειες την αναγκαία ανατροφοδότηση με ιδέες και στοιχεία από την ελεύθερη αγορά. Επιπλέον ο καθορισμός υποχρεωτικών και μη κριτηρίων αποκλεισμού συμμετεχόντων, οι κανόνες θεραπείας δυσλειτουργιών, οι αυστηρές διατάξεις για την δυνατότητα τροποποίησης και λήξης δημοσίων συμβάσεων και η συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με κρούσματα διαφθοράς εξασφαλίζουν τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών.

Οι δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από αναθέτουσες αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και εμπίπτουν στο πλαίσιο δραστηριοτήτων αυτών καλύπτονται από την οδηγία 2014/25/ΕΕ (άρθρο 21 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

3.3 Η δημόσια διαβούλευση του σχεδίου νόμου για την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων προμήθειας αγαθών

Πριν την ψήφιση του Ν.4412/2016 πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία των συναρμόδιων Υπουργών δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση του σχεδίου νόμου «Ανάθεση και Εκτέλεση

18 Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη Δήμος NET

Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Προμήθειας Αγαθών και Υπηρεσιών – Μεταφορά στην Ελληνική Έννομη τάξη της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και την κατάργηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94/65/28.3.2014)», μέσω του διαδικτυακού τόπου www.opengon.gr/ypoiian/ από τις 11 Μαρτίου 2016 έως τις 28 Μαρτίου 2016 για το Βιβλίο Ι.

Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα κατατέθηκαν 417 σχόλια επί των άρθρων του Βιβλίου Ι και 45 σχόλια επί των άρθρων των Βιβλίων ΙΙ και ΙΙΙ. Μόλις 19 σχόλια αφορούσαν την διαδικασία της διαβούλευσης ενώ τα υπόλοιπα αφορούσαν τα άρθρα του νομοσχεδίου.

Κατά την διαβούλευση διατυπώθηκε αρνητική γνώμη από συμμετέχοντες χρήστες της πλατφόρμας για την διακριτή μεταχείριση των ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.. Σύμφωνα με το σχόλιο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας δεν θα έπρεπε να υπάρχει διάκριση των ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Από τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται για τις υπόλοιπες νομικές μορφές. Αντίστοιχα, ιδιώτης χρήστης υποστήριξε ότι η πρόβλεψη αυτή, μαζί με αυτή για σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, στοχεύει στην διευκόλυνση των δημοτικών αρχών να εκτελούν απευθείας αναθέσεις. Υπήρξαν παρατηρήσεις που πρότειναν την μείωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την σύναψη σύμβασης αλλά και η απαίτηση να υπάρξει ρητή περιγραφή του τρόπου επιβεβαίωσης της τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από το περιβαλλοντικό, κοινωνικό και εργατικό δίκαιο.

Όσον αφορά το ζήτημα της χρονικής διάρκειας των διαγωνιστικών διαδικασιών διατυπώθηκαν αντίθετες απόψεις από χρήστες. Υπήρξαν προτάσεις για δραστική μείωση της ελάχιστης προθεσμίας παραλαβής προσφορών ώστε να μειωθεί ο συνολικός χρόνος διεξαγωγής μιας διαγωνιστικής διαδικασίας και στον αντίποδα διατυπώθηκε η πρόταση για αύξηση των σχετικών προθεσμιών ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους εν δυνάμει υποψήφιους να προετοιμάσουν την πρότασή τους.

Πέρα από την τοποθέτηση για τα ζητήματα των διαγωνιστικών διαδικασιών και για την σύναψη δημοσίων συμβάσεων κατατέθηκαν προτάσεις σχετικά με την τεχνολογική αναβάθμιση των συστημάτων. Γίνεται η πρόταση για ρύθμιση των θεμάτων διαλειτουργικότητας του Προγράμματος Διαύγεια και του Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ..

Συμπερασματικά οι πολίτες και οι φορείς ανταποκρίθηκαν θετικά στην πρόσκληση της πολιτείας για την διαβούλευση του νομοσχεδίου. Ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά αναφέρεται στην Έκθεση της Δημόσιας Διαβούλευσης ότι δεν χρειάστηκε να διαγράψουν σχόλια χρηστών της πλατφόρμας λόγω ακατάλληλου λεκτικού περιεχομένου και καθώς επίσης γίνεται ειδική μνεία στο γεγονός ότι τα περισσότερα σχόλια αφορούσαν προτάσεις και όχι γενικές παρατηρήσεις. Από τις

διαπιστώσεις αυτές μπορούμε να συμπεράνουμε την ιδιαίτερη βαρύτητα που δίνουν ιδιώτες και φορείς στο συγκεκριμένο νόμο (νομοσχέδιο κατά την διαβούλευση).

3.4 Οι προβλέψεις του Ν.4412/2016 για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών αγαθών

Ο Νόμος 4412/2016 αποτελεί ένα ενιαίο, απλοποιημένο και συνεκτικό νομοθέτημα που στόχο έχει την εναρμόνιση των διαδικασιών προγραμματισμού και σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών στην χώρα μας με την Οδηγία 2014/24/ΕΕ (Βιβλίο Ι, άρθρα 2 έως 221). Είναι χαρακτηριστικό ότι με την έναρξη ισχύος του νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 377, καταργείται ένα σύνολο 85 διατάξεων νόμων και 42 διατάξεις κανονιστικών πράξεων που αφορούν ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.

Εντάσσει νέες διαγωνιστικές διαδικασίες που θα επιτρέψουν στους Ο.Τ.Α. να ανταποκριθούν στις όλο και πιο ιδιαίτερες ανάγκες της καθημερινότητας μέσω της προώθησης καινοτόμων προϊόντων κατά την σύναψη δημόσιας σύμβασης. Η κατεύθυνση αυτή θα αποτελέσει μια ιδιαίτερη ευκαιρία σε φορείς καινοτομίας να προωθήσουν την δραστηριότητα τους και τα αντίστοιχα παραγόμενα προϊόντα. Οι διατάξεις του νόμου ενισχύουν την χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας με μεσοπρόθεσμο στόχο την γενική χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας για τα ζητήματα σύναψης συμβάσεων. Με την εφαρμογή του Ν.4412/2016 καταργείται η δυνατότητα διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας χωρίς την χρήση Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορικής σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας του συστήματος. Συγκεκριμένα έχουμε την κατάργηση του άρθρου 6 του Ν.4155/2013 «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Συμβάσεων και άλλες διατάξεις» όπου στην παρ. 4 ανέφερε «Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., η οποία πιστοποιείται ότι δεν μπορεί να αποκατασταθεί εντός ορισμένων χρονικών ορίων, η αναθέτουσα αρχή που διεξάγει μια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης μπορεί να μεταβάλλει τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, ώστε συνολικά ή μερικά να μπορεί να γίνει χωρίς την χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας» και την εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 37 παρ. 4 του Ν.4412/2016 όπου ρητά ορίζεται «Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., η οποία οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση ελαχίστου διαστήματος για την υποβολή προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, όπως η μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας και η σχετική δημοσίευση της. Η ανωτέρω αδυναμία πιστοποιείται από την Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και στη

συνέχεια, με αιτιολογημένη απόφαση της, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχεια του διαγωνισμού».

Διευκολύνει την συμμετοχή μικρότερων επιχειρήσεων σε διαγωνιστικές διαδικασίες μέσω της τυποποίησης των διαδικασιών, της μείωσης των απαραίτητων δικαιολογητικών και του περιορισμού του ποσοστού της απαιτούμενης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης δίνοντας μάλιστα την δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή την πλήρη απαλοιφή της. Στο διαδικαστικό επίπεδο επιτυγχάνει με τις διατάξεις του την μείωση των απαιτούμενων προθεσμιών με στόχο την σύναψη των σχετικών συμβάσεων συντομότερα.

Προβλέπει την ενίσχυση των αρμόδιων φορέων μέσω της κατάρτισης των επιφορτισμένων στελεχών τους σχετικά με την προπαρασκευή, σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων. Η κατάρτιση θα γίνεται μέσω πιστοποιημένων προγραμμάτων που θα σχεδιάζονται και θα υλοποιούνται από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης,

Κεφάλαιο 4

Συμπεράσματα

4.1 Αξιολόγηση των προβλέψεων του Ν.4412/2016 επί των ζητημάτων που προέκυψαν στην μελέτη περίπτωσης

Τα προβλήματα και οι δυσλειτουργίες που εντοπίστηκαν στην μελέτη περίπτωσης οφείλονταν αφενός στο προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο αφετέρου σε αδυναμίες του ίδιου του Ο.Τ.Α. που συνίστανται στην ορθή κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών, στον καθορισμό εύλογης ενδεικτικής τιμής των αγαθών, στην ομαλή διεξαγωγή και ολοκλήρωση των διαδικασιών μέσω της εύρυθμης λειτουργίας των συλλογικών οργάνων.

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω υπάρχει ένα σύνολο προβλέψεων στο Ν.4412/2016 που επιτυγχάνουν την μείωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής, την ενίσχυση της διαφάνειας και την διευκόλυνση συμμετοχής οικονομικών φορέων με σκοπό την αύξηση των συμμετεχόντων στις διαγωνιστικές διαδικασίες, την απλοποίηση των διαγωνιστικών διαδικασιών μέσω της θεραπείας αγκυλώσεων του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου και τέλος στην ενίσχυση των αναθετουσών αρχών με την πρόβλεψη για κατάρτιση αρμόδιων στελεχών και την παροχή των απαραίτητων εργαλείων. Προβλέψεις που εν κατακλείδι συμβάλλουν στην

αποτελεσματικότερη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμήθειας αγαθών.

4.1.1 Μείωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής

Σχετικά με το σύνολο απαιτούμενων πιστοποιητικών που εκδίδονται από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς έχουμε την αντικατάστασή τους με την κατάθεση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.) για τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης άνω των ορίων σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν.4412/2016 και του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.) για τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κάτω των ορίων σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 4 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016.

Με την κατάθεση του Ε.Ε.Ε.Σ. ο οικονομικός φορέας δηλώνει υπεύθυνα ότι δεν υπάρχει εις βάρος του, είτε εις βάρος μελών του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού του οργάνου, τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για αδικήματα που αναφέρονται ως λόγοι αποκλεισμού στην παρ. 1 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016. Μέσω της υποβολής του Ε.Ε.Ε.Σ. δηλώνει προς την αναθέτουσα αρχή την μη ύπαρξη οφειλών φορών και ασφαλιστικών εισφορών προς τα ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Τέλος, μέσω του Ε.Ε.Ε.Σ. δηλώνει υπεύθυνα ότι δεν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία. Επιπλέον στο έντυπο δηλώνει την χρηματοοικονομική του επάρκεια και παρουσιάζει την τεχνική του ικανότητα να εκτελέσει το αντικείμενο της σύμβασης. Αυτό γίνεται μέσω της παράθεσης του καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων που πραγματοποίησε την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη, της καταγραφής των μέσων παραγωγής και των βασικών επαγγελματικών χαρακτηριστικών των εργαζομένων του.

Αντίστοιχες απαιτήσεις καλύπτει η κατάθεση από τον οικονομικό φορέα του Τ.Ε.Υ.Δ. στις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κάτω των ορίων. Το Τ.Ε.Υ.Δ. ορίζεται με απόφαση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. η οποία δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 3698/ Β'/2016 Φ.Ε.Κ..

Με τα έγγραφα αυτά δεν είναι υποχρεωτική η κατάθεση πιστοποιητικού επαγγελματικού επιμελητηρίου, ποινικού μητρώου, φορολογικής ενημερότητας και ασφαλιστικής ενημερότητας. Σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα, αν το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών για την πιστοποίηση της ορθότητας των δηλώσεων στα παραπάνω έντυπα σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.4412/2016.

4.1.2 Διευκόλυνση συμμετοχής υποψηφίων προμηθευτών

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 δίδεται η ευκαιρία σε επιχειρήσεις που έχουν υποχρεώσεις σε ασφαλιστικά ταμεία είτε στην εφορία να συμμετάσχουν σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης υπό προϋποθέσεις. Η εφαρμογή του άρθρου προβλέπεται όταν υπάρχει σχετική ρύθμιση των οφειλών, στην περίπτωση που πρόκειται για ύπαρξη μικρής οφειλής που είναι δυσανάλογη του οικονομικού αποτελέσματος που θα επέλθει από τον αποκλεισμό του οικονομικού φορέα από την διαγωνιστική διαδικασία και τέλος όταν η ενημέρωση σχετικά με την ύπαρξη οφειλών έγινε σε διάστημα που ο οικονομικός φορέας δεν θα ήταν δυνατό να ανταποκριθεί για την τακτοποίηση του.

Επιπλέον ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η πρόβλεψη για δυνατότητα συμμετοχής οικονομικών φορέων που έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία. Για την εφαρμογή της πρόβλεψης η αναθέτουσα αρχή είναι υπεύθυνη να αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα που έχουν κατατεθεί για την συνέχιση λειτουργίας του.

Η αξιολόγηση της επάρκειας των μέτρων που έχει λάβει ο υποψήφιος προμηθευτής γίνεται με από την αναθέτουσα αρχή. Η έκδοση τελικής απόφασης για την αποδοχή της συμμετοχής οικονομικού φορέα που εμπίπτει σε μια από τις παραπάνω περιπτώσεις απαιτεί, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, σύμφωνη γνώμη αρμόδιας επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας.

Όπως αναφέρθηκε και στο Κεφάλαιο 3.4 της παρούσας εργασίας έχουμε την πρόβλεψη χαμηλότερου ποσοστού επί της εκτιμώμενης δαπάνης για την εγγύηση συμμετοχής καθώς και για την εγγύηση καλής εκτέλεσης. Συγκεκριμένα η εγγύηση συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της π.δ. και η εγγύηση καλής εκτέλεσης το 5%. Σύμφωνα με την παρ.1 περιπτ. β του άρθρου 72 δίδεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να μην ζητούν αποδεικτικό εγγύησης για συμβάσεις αξίας ίσης ή κατώτερης των 20.000,00€. Η δυνατότητα αυτή διευκολύνει την συμμετοχή πολύ μικρών επιχειρήσεων που δεν είναι σε θέση να δεσμεύσουν χρηματικά διαθέσιμα για την έκδοση των σχετικών αξιογράφων.

4.1.3 Θεραπεία αγκυλώσεων του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου

Σύμφωνα με προηγούμενη νομολογία η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελούσε κανονιστική

πράξη από την οποία διεπóταν ο διαγωνισμός και η οποία δέσμευε τόσο την αρμόδια αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (βλέπε ΣτΕ 3760/1992, 2772/1986, 2992/1983 κ.α.). Η διακήρυξη ως κανονιστική πράξη όριζε και εξειδίκευε επακριβώς το περιεχόμενο και το είδος των υποβαλλόμενων εγγράφων και το περιεχόμενο της έπρεπε να ερμηνεύεται στενά και όχι διασταλτικά. Συνέπεια αυτού ο αποκλεισμός υποψηφίων προμηθευτών εξαιτίας αμελειών ή παρερμηνειών διατάξεων της διακήρυξης.

Με το άρθρο 102 του Ν.4412/2016 δίνεται η ευκαιρία στις αναθέτουσες αρχές κατά την διαδικασία αξιολόγησης προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής να ζητούν εγγράφως από τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει. Η δυνατότητα αυτή αφορά μόνο ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση. Ζητήματα που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους.

Ως μια αγκύλωση του προηγούμενου νομικού πλαισίου διενέργειας των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε την μη επιβολή παραβόλου για την κατάθεση ένστασης. Το γεγονός αυτό επέτρεπε σε συμμετέχοντες να καταθέτουν ενστάσεις άνευ ουσιαστικού περιεχομένου με μόνο αποτέλεσμα την καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 127 του Ν.4412/2016 σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κάτω των 60.000,00€ (χωρίς Φ.Π.Α.) χωρεί ένσταση κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής με την καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου ύψους ίσου με το 1% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Το παράβολο επιστρέφεται με πράξη της αναθέτουσας αρχής σε περίπτωση που η ένσταση γίνει δεκτή. Σύμφωνα με το άρθρο 360 του Ν.4412/2016, για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των 60.000,00€, χωρίς Φ.Π.Α., χωρεί προδικαστική προσφυγή εκ μέρους υποψηφίου προμηθευτή κατά της πράξης της αναθέτουσας αρχής που ενδέχεται η εφαρμογή της να του προκαλέσει ζημία. Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής απαιτείται κατάθεση παραβόλου ύψους 0,5% της προϋπολογισθείσας αξίας της σχετικής σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α.. Το παράβολο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 600,00€ και ανώτερο των 15.000,00€. Σε περίπτωση αποδοχής της ένστασης, στο σύνολο της ή μερικώς, επιστρέφεται στον ενιστάμενο το αντίστοιχο ποσοστό.

4.1.4 Ενίσχυση των αναθετουσών αρχών

Όπως γίνεται αντιληπτό για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.4412/2016 απαιτούνται εξειδικευμένα στελέχη που θα λαμβάνουν διαρκή επιμόρφωση σε θέματα σχετικά με τις

διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στο πλαίσιο της ανάγκης αυτής προβλέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 344 του Ν.4412/2016, η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών για την αρχική και δια βίου κατάρτιση των στελεχών που είναι επιφορτισμένα με καθήκοντα σχετικά με την προπαρασκευή, σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων. Η κατάρτιση αυτή, σύμφωνα με την παρ. 3 του εν λόγω άρθρου, θα υλοποιείται μέσω πιστοποιημένων προγραμμάτων του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., με ειδικούς επιστήμονες καθώς και τους αρμόδιους κρατικούς φορείς.

4.2 Αιτίες μικρής συμμετοχής στις διαγωνιστικές διαδικασίες

Εξετάζοντας τις διαγωνιστικές διαδικασίες του Δήμου Θεσσαλονίκης διακρίνουμε ιδιαίτερα μικρό αριθμό συμμετεχόντων. Το γεγονός αυτό οφείλεται τόσο στα ζητήματα διενέργειας των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων αλλά και στην αξιολόγηση ανταπόκρισης του Δήμου στις οικονομικές του υποχρεώσεις. Το στάδιο που ακολουθεί μετά την εκτέλεση της προμήθειας που προβλέπει μια δημόσια σύμβαση είναι εξίσου χρονοβόρο και πολύπλοκο με το στάδιο σύναψης της. Η συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών, η εκκαθάριση της δαπάνης από την αρμόδια υπηρεσία και η έγκριση του εντάλματος πληρωμής από το Ελεγκτικό Συνέδριο δημιουργεί ένα χρονικό πλαίσιο που πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν είναι σε θέση να το αντιμετωπίσουν .

Μια άλλη διάσταση είναι η ικανότητα των ιδιωτικών επιχειρήσεων να συμμετάσχουν σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Οι αυξημένες απαιτήσεις για χρήση νέων τεχνολογιών καθώς και η ύπαρξη πολλών ειδών διαδικασιών με ειδικές προβλέψεις και απαιτήσεις δημιουργούν ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον καθιστώντας ορισμένες οικονομικές μονάδες αδύναμες να ανταποκριθούν. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού είναι απαραίτητη η ανάπτυξη ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών που θα υποστηρίζουν την συμμετοχή άλλων επιχειρήσεων σε διαγωνιστικές διαδικασίες.

Βιβλιογραφία

- Παζαρλόγλου Θ. (2008), Προσεγγίσεις & Προβληματισμοί επί των δαπανών των Ο.Τ.Α., αυτοέκδοση, Θεσσαλονίκη
- Παυλίτσας Κ. και Χαριτούδη Γ. (2011), Εισαγωγή στην Οικονομική, Εκδόσεις Παπαδοπούλου, Αθήνα

Διαδικτυακοί τόποι / Ιστοσελίδες

www.dimosnet.gr

www.opengov.gr/yproian/